

Uchwała Nr 512/LVIII/2006

Rady Miejskiej w Ostrołęce

z dnia 29 czerwca 2006r.

w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Ostrołęki na lata 2006-2010”.

Na podstawie art.18 ust.2, pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Lokalny Program Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Ostrołęki na lata 2006-2010” w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Ostrołęce

Krzysztof Majkowski

LOKALNY PROGRAM

ROZWOJU

PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

dla

MIASTA OSTROŁĘKI

na lata 2006-2010

Ostrołęka czerwiec 2006

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

Zespół przygotowujący opracowanie

1. Diagnoza społeczno – gospodarczych uwarunkowań rozwoju miasta Ostrołęki

1.1. Charakterystyka miasta.

1.1.1. Demografia.

1.2. Sfera przedsiębiorczości.

1.2.1. Struktura jednostek gospodarczych.

1.2.2. Rynek pracy.

1.2.3. Struktura bezrobotnych.

1.3. Organizacje i otoczenie biznesu.

1.3.1. Ostrołęckie Forum Gospodarcze.

1.3.2. Regionalna Izba Gospodarcza „ONZ”

1.3.3. Loża Mazowiecka BCC.

1.3.4. Rada Regionalna Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

1.3.5. Instytucje otoczenia biznesu.

1.4. Infrastruktura techniczna.

1.4.1. Rozwój sieci, uzbrojenie terenu.

1.4.2. Układ komunikacyjny – drogi.

1.5. Strefa społeczna.

1.5.1. Edukacja i wychowanie.

1.5.2. Potencjał turystyczno-rekreacyjny.

1.5.3. Kultura.

1.5.4. Baza noclegowa.

1.6. Polityka władzy samorządowej.

1.7. Instrumenty wspierające rozwój przedsiębiorczości.

1.7.1. Poręczenia kredytowe.

1.7.2. Ulgi podatkowe i lokalne zwolnienia z opłat.

1.7.3. Promocja przedsiębiorczości.

2. Wnioski opracowane w oparciu o przeprowadzone konsultacje, analizę dokumentów oraz wyniki badań ankietowych

3. Struktura Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

3.1. Cele LPRP

3.2. Priorytety i projekty programu

3.3. Harmonogram realizacji LPRP

4. Powiązanie Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości z dokumentami o charakterze strategicznym.

5. Realizatorzy, sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

6. Budżet

7. Załączniki

Wprowadzenie

Na poziomie kraju podstawowym warunkiem rozwoju przedsiębiorczości są przyjazne dla przedsiębiorców przepisy prawne, podatki i inne obciążenia skalkulowane na rozsądnym poziomie, nisko oprocentowane kredyty bankowe sprzyjające finansowaniu inwestycji w przedsiębiorstwa oraz poręczenia, gwarancje i dopłaty do kredytów eksportowych. Czynniki te mają kluczowe znaczenie dla ogólnego klimatu inwestycyjnego. Nie oznacza to jednak, że samorząd lokalny nie ma możliwości podejmowania działań pomocnych dla przedsiębiorców oraz tych, którzy zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą. Rozwój przedsiębiorczości warunkowany jest nie tylko przez czynniki na poziomie krajowym i regionalnym, na które władze lokalne nie mają większego wpływu. Samorząd lokalny jest istotnym ogniwem całego systemu wspierania przedsiębiorczości i ma możliwości kształtowania sytuacji na lokalnym rynku poprzez odpowiednie instrumenty wspierające przedsiębiorców. Do zadań organów jednostek samorządu terytorialnego należy wspieranie działalności gospodarczej, w szczególności poprzez: tworzenie prawa lokalnego przyjaznego działalności gospodarczej, przygotowanie terenów inwestycyjnych, realizacja projektów pro-rozwojowych, promowanie przedsiębiorczości, prowadzenie działalności informacyjnej i oświatowej, w tym organizowanie szkoleń w zakresie rozwoju przedsiębiorczości jak również współdziałanie z samorządem gospodarczym, organizacjami pracodawców oraz innymi organizacjami przedsiębiorców.

Niezwykle ważne jest, aby instrumenty te zostały zidentyfikowane i ujęte w formie Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości (LPRP).

Przygotowanie takiego dokumentu musi być oparte na starannej diagnozie sytuacji w mieście oraz jego otoczeniu, uwzględniającego dostępne instrumenty instytucjonalne, prawne i finansowe bezpośredniej i pośredniej pomocy dla przedsiębiorców jak również współpracy z lokalnymi partnerami, co pozwoli lepiej gospodarować ograniczonymi zasobami finansowymi samorządu i jego partnerów oraz w bardziej skoordynowany sposób realizować zadania, które poprawią warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Miasto Ostrołęka posiada zdefiniowane w „Strategii Rozwoju Miasta do 2010 roku” długookresowe ogólne kierunki rozwoju miasta, natomiast LPRP, jest dokumentem

średniookresowym umożliwiającym bieżące zarządzanie projektami służącymi rozwojowi miasta w zakresie wspólnego podejmowania różnych, twórczych inicjatyw, rozwiązywania problemów, realizacji pomysłów oraz sprawczego uczestnictwa opartego na wiedzy i innowacyjności w podnoszeniu konkurencyjności gospodarczej Miasta Ostrołęki.

Zakłada się, iż dzięki opracowaniu lokalnego programu rozwoju przedsiębiorczości miasto uzyska:

- narzędzie prowadzenia wieloletniej polityki rozwoju przedsiębiorczości na poziomie lokalnym,
- przejrzysty system wyboru najlepszych projektów realizujących cele lokalnej strategii i programu rozwoju przedsiębiorczości,
- system koordynacji instrumentów wspierania przedsiębiorczości, dostępnych na poziomie lokalnym, przez co możliwe staje się zwiększenie efektywności zadań realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- mechanizm nadzoru i kontroli nad realizowanymi w ramach programu zadaniami,
- możliwość obiektywnego oceniania działań władz lokalnych w zakresie rozwoju gospodarczego,
- płaszczyznę współpracy, świadczeń, oczekiwań i komunikacji pomiędzy administracją, przedsiębiorcami, organizacjami gospodarczymi.

LPRP jest dokumentem, w którym w wyniku starannej analizy czynników wpływających na poziom lokalnej przedsiębiorczości, przedstawione zostały konkretne, powiązane ze sobą działania mające na celu poprawę warunków prowadzenia szeroko rozumianej działalności gospodarczej. Wiele z tych działań trzeba będzie sfinansować częściowo lub w całości z budżetu miasta i gmin partnerskich.

ZESPÓŁ PRZYGOTOWUJĄCY OPRACOWANIE

Inicjatorem opracowania prezentowanego programu było Ostrołęckie Forum Gospodarcze. Rozpatrując materiał OFG, przekazany do Komisji Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Technicznej Rady Miejskiej w Ostrołęce zdecydowano o powołaniu zespołu ds. opracowania Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości dla miasta Ostrołęki w skład

którego weszli Radni Rady Miejskiej, przedstawiciele organizacji gospodarczych i okołobiznesowych oraz jednostek administracyjnych.

Program został opracowany na bazie propozycji organizacji zrzeszających lokalnych przedsiębiorców, które zostały przedłożone Prezydentowi Miasta i Radzie Miejskiej.

Uczestnictwo lokalnych firm w prowadzonych badaniach oraz wypracowanie przez organizacje gospodarcze konkretnych przedsięwzięć jest świadectwem ich dużej aktywności i zaangażowania, co daje dobre perspektywy wdrożenia programu.

* * *

Za przygotowanie dokumentu, zgodnie z Zarządzeniem nr 32/06 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 26 stycznia 2006r. odpowiedzialny był powołany do tego celu zespół w składzie:

- Tadeusz Jarosik - Komisja Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Technicznej Rady Miejskiej w Ostrołęce,
- Andrzej Kania – Komisja Gospodarki Finansowej Rady Miejskiej w Ostrołęce,
- Ryszard Sidorzak - Komisja Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Technicznej Rady Miejskiej w Ostrołęce,
- Maria Sulbińska- Komisja Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Technicznej Rady Miejskiej w Ostrołęce,
- Stanisław Rybski – Wiceprezydent Miasta Ostrołęki,
- Wacław Karolak – Ostrołęckie Forum Gospodarcze,
- Marek Mielnicki – Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.,
- Stanisław Nowak – Loża Mazowiecka BCC,
- Wiesław Piaściński – Ostrołęcki Ruch Wspierania Przedsiębiorczości,
- Ireneusz Tercjak – Regionalna Izba Gospodarcza „ONZ”,
- Emilia Małgorzata Łepicka – Powiatowy Urząd Pracy,
- Mirosława Cieślak – Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Ostrołęce,
- Witold Lewandowski – Biuro Prawne,
- Maria Bednarczyk – Wydział Inwestycji i Dróg,
- Grażyna Dudziec – Wydział Organizacji, Nadzoru i Informatyzacji Urzędu,
- Mariusz Plewko – Wydział Finansów, Budżetu, Podatków i Opłat,
- Alicja Balas – Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki,
- Katarzyna Peczyńska- Wydział Budownictwa,

- Tomasz Choroszewski – Miejska Pracownia Urbanistyczna,
- Danuta Kaczmarczyk – Referat Gospodarki Nieruchomościami,
- Tomasz Rakowski – Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
- Halina Perzanowska – Biuro Geodezji, Kartografii i Katastru,
- Marianna Zaborowska – Dyrektor Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta,
- Danuta Kowalczyk-Kotowska – Wydział Promocji i Rozwoju Miasta,
- Marzena Mieczkowska – Wydział Promocji i Rozwoju Miasta,
- Beata Żebrowska – Wydział Promocji i Rozwoju Miasta.

LPRP jest dokumentem specjalistycznym, dlatego też podczas prac skorzystano z konsultacji udzielonej przez Pana Mieczysława Bąka, Doradcę z firmy Jarpol Enterprise, posiadającego wiedzę i doświadczenie w zakresie obsługi interesanta, rozwoju przedsiębiorczości, tworzenia ofert gospodarczych oraz dostępnych funduszy unijnych.

Wszystkim uczestnikom paneli dyskusyjnych i konsultacji a szczególnie przedstawicielom organizacji gospodarczych i otoczenia biznesu biorącym udział w pracach nad powstaniem LPRP serdecznie dziękujemy za włożony wysiłek i zaangażowanie świadczące o wadze, jaką przywiązują do rozwoju ostrołęckiej przedsiębiorczości. Specjalne podziękowania składamy przedstawicielom Ostrołęckiego Forum Gospodarczego, które było inicjatorem opracowania niniejszego programu.

1. DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MIASTA OSTROŁĘKI

„ Najważniejsze, co gmina może zrobić dla rozwoju przedsiębiorczości, to właściwie zorganizować własną działalność i w taki sposób wykonywać swoje zadania, aby stworzyć korzystne warunki rozwoju przedsiębiorczości i gospodarki lokalnej”.

Tak pojęta rola samorządu to konsekwentna realizacja przyjętych założeń strategicznych ugruntowanych w analizie stanu miasta i to zarówno w kategoriach gospodarczych jak i społecznych. Rozwój przedsiębiorczości, nawet tej lokalnej, należy postrzegać w kontekście wielu elementów w tym również tych, które na ogół nie są postrzegane jako gospodarcze. Elementy te można podzielić na: środowisko, kulturę,

społeczność, gospodarkę i władzę. Ich wzajemne przenikanie i oddziaływanie na siebie dają perspektywę rozwoju bądź obraz stagnacji i niezadowolenia.

Rozwój przedsiębiorczości jest niezbędnym warunkiem ogólnego rozwoju przynoszącego poprawę bytu lokalnej społeczności a tym samym nadrzędnym celem działań władz lokalnych. Podejmowanie środków wspierających jak specjalne programy dla bezrobotnych, pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom, fundusze gwarancyjne, inkubatory przedsiębiorczości i inne, powinno być poprzedzone wnikliwą analizą zarówno diagnozy miasta jak i polityki samorządu.

Wyznaczając założenia programowe rozwoju, nie można pominąć ogromnego zaplecza doradczego, jakim jest lokalna społeczność. Jako główni odbiorcy skutków naszych działań, nie tylko grupy docelowe programu, ale wszyscy mieszkańcy powinni mieć możliwość aktywnego uczestnictwa w procesie jego tworzenia. Dlatego też pierwszym działaniem rozpoczynającym prace nad Programem Rozwoju Przedsiębiorczości było podjęcie decyzji o uspołecznieniu prac oraz przeprowadzeniu badań ankietowych pozwalających określić preferencje i oczekiwania społeczne. Wnioski wynikające z przeprowadzonych badań stanowią element diagnozy, natomiast całość materiałów zawarta jest w odrębnym opracowaniu.

* * *

Celem diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej była dokładna i rzetelna ocena ważnych z punktu widzenia rozwoju lokalnego problemów. Przeprowadzona diagnoza jest podstawą formułowania celów programu i konkretnych działań.

Analiza wewnętrznej sytuacji miasta objęła następujące zagadnienia: ludność, rynek pracy, strukturę sektorów, infrastrukturę techniczną i około biznesową, warunki edukacyjne i szkoleniowe, lokalizację geogospodarczą, instrumenty wspierania przedsiębiorczości w tym system podatków lokalnych, potencjał turystyczny.

W przypadku analizy uwarunkowań zewnętrznych wzięto pod uwagę: rozwój gospodarczy sąsiednich miast i regionów, konkurencyjną analizę rozwoju regionalnego i lokalnego, trendy sektorowe, integrację gospodarczą, rozwój handlu, rozwój technologii, symptomy delokalizacji inwestycji.

1.1.Charakterystyka miasta

Ostrołęka jest ośrodkiem miejskim położonym na Równinie Kurpiowskiej w północno-wschodniej części Polski, w obrębie województwa Mazowieckiego. Jest głównym ośrodkiem osadniczym, administracyjnym i gospodarczym północno-wschodniej części Mazowsza oraz historycznym centrum ziemi kurpiowskiej. Miasto jest siedzibą powiatu grodzkiego i ziemskiego, który tworzy jedenaście rolniczych gmin, z których w bezpośrednim sąsiedztwie Ostrołęki są gminy: Rzekuń – na lewym brzegu Narwi oraz Lelis, Olszewo-Borki położone na prawym brzegu rzeki.

Miasto przecinają koryta trzech rzek: Omulwi, Czeczotki i Narwi odznaczających się pięknem nadrzecznych krajobrazów. Ponadto rzeka Narew jest szlakiem wodnym na Pojezierze Mazurskie, zaś Dolina Narwi stanowi „korytarz ekologiczny” o znaczeniu międzynarodowym. Ostrołęka sąsiaduje z niezwykle atrakcyjnym obszarem Kurpiowskiej Puszczy Zielonej, której przyroda w wielu fragmentach zachowała się w stanie zbliżonym do pierwotnego i stanowi rezerwat przyrody. Zdaniem ekologów i turystów obszar ten zaliczany jest do najpiękniejszych terenów Polski.

Miasto Ostrołęka zajmuje ogólną powierzchnię 2900 ha. Rozwinęło się głównie na lewym brzegu Narwi, gdzie dominuje zabudowa mieszkaniowa i obiekty przemysłowe. Prawobrzeżna część miasta to obszar rekreacyjny z dużym udziałem zieleni urządzonej oraz towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, ogrody działkowe oraz lasy.

Patrząc na mapę Polski można zauważyć, iż Ostrołęka położona jest w sercu trójkąta, którego wierzchołki wyznaczają duże ośrodki miejskie tj.: Białystok, Olsztyn, Warszawa. Od każdego z tych miasta dzieli Ostrołękę odległość ok. 120 km. Główne trasy komunikacyjne łączące nasze miasto z innymi ośrodkami w kraju i za granicą oraz z centrum Polski i Pojezierzem Mazurskim to: droga nr 53 z Ostrołęki przez Szczytno do Olsztyna, droga 627 w kierunku Ostrowi Mazowieckiej, droga 544 w kierunku Przasnysza oraz trasa nr 61 przecinająca całe miasto łącząca pośrednio państwa nadbałtyckie z krajami Unii Europejskiej. W pobliżu układu komunikacyjnego powiązanego z Ostrołęką przebiega trasa nr 18 z Warszawy do Białegostoku.

1.1. 1. Demografia

Struktura ludności według płci i wieku ukształtowana jest przez minione wydarzenia demograficzne i społeczno-ekonomiczne. Określa ona nie tylko aktualną, ale i przyszłą sytuację demograficzną na danym obszarze. Ogólnie za niekorzystną należy uznać strukturę wieku ludności charakteryzującą się niskim udziałem grupy najmłodszej przy zbyt wysokim udziale ludności w wieku poprodukcyjnym.

Średnioroczne tempo przyrostu ludności obliczone dla lat 2000 – 2004 było ujemne i wynosiło $-0,60\%$ podczas gdy np. w latach 1992 – 1997 było dodatnie i wynosiło $0,83\%$.

Bezpośrednią przyczyną ujemnego tempa rozwoju ludności w latach 2000 – 2004 był spadek przyrostu naturalnego, tj. nadwyżki liczby urodzeń nad liczbą zgonów. W latach 2000 – 2004 liczba urodzeń była wyższa od liczby zgonów o 1,0 tys. podczas gdy np. w latach 1992 – 1997 była wyższa o 2,0 tys. osób.

Znaczne obniżenie się przyrostu rzeczywistego i przyrostu naturalnego było konsekwencją utrzymania się spadku liczby urodzeń notowanego systematycznie od kilkunastu lat, przy czym należy tu zaznaczyć, że niższy poziom urodzeń jest notowany mimo wchodzenia w wiek najwyższej płodności (20 – 24 lata) roczników kobiet z okresu ostatniego wyżu demograficznego zanotowanego w Ostrołęce w latach 1976 – 1983.

Czynnikiem demograficznym, który wpływa na obniżenie dzietności kobiet jest zmniejszanie się liczby zawieranych związków małżeńskich. Większość dzieci rodzi się w początkowych latach trwania małżeństwa i jeżeli w najbliższych latach liczba zawieranych małżeństw zacznie się zwiększać, to w następnych latach można oczekiwać korzystnych zmian w liczbie urodzeń.

Analiza wieku ludności według ekonomicznych grup wieku, stanowi znaczne uproszczenie, ale jest podstawową informacją służącą do oceny sytuacji na rynku pracy. Liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat kobiety i 18-64 lata mężczyźni) w latach 2000 – 2004 systematycznie rosła. Nadmienić tu należy, że w skład tej grupy ludności wkroczyły roczniki osób urodzonych w okresie ostatnio zanotowanego wyżu demograficznego, czyli populacja osób urodzonych w latach 1976 – 1983.

Średnioroczny przyrost osób w wieku produkcyjnym w latach 2000 – 2004 wynosił $0,4\%$ (średnio 157 osób rocznie). Także systematycznie rósł udział tej grupy wieku w ogólnej

liczbie ludności miasta i w 2004 r. ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 66,8 %. W 2000 r. wskaźnik ten wynosił 63,4 %, w 1997 r. – 60,7 %, a w 1992 r. – 57,3 %.

Zaznaczyć należy, że od trzech lat pozostaje na niezmiennym poziomie grupa osób w wieku produkcyjnym mobilnym (mężczyźni i kobiety w wieku 18-44 lata) – 42,0 % - 41,9 % (vide Załączniki – Tabela Nr 1).

W latach 2000 – 2004 następował szybki przyrost grupy osób w wieku poprodukcyjnym, średnioroczne tempo przyrostu tej grupy wieku wynosiło 2,9 %, tj. 145 osób rocznie.

Jednocześnie liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym systematycznie zmniejszała się, średnioroczne tempo spadku wynosiło 4,1 %, tj. 640 osób rocznie. Ogółem w latach 2000 – 2004 grupa ta zmniejszyła się o 3,2 tys. osób.

Przyczyną spadku ogólnej liczby ludności miasta był malejący napływ ludności ze wsi do miasta oraz gwałtownie rosnący odpływ ludności z miasta. Saldo migracji w 2004 r. wyniosło –7,1‰ na 1000 ludności.

Zmniejszająca się liczba urodzeń, przesuwanie się wyżów i niżów demograficznych przez różne grupy wieku, wydłużenie się średniej długości trwania życia, a także pozytywne zmiany w umieralności, determinują proces starzenia się społeczeństwa.

Najczęściej za podstawę określenia poziomu starości danego społeczeństwa przyjmuje się trzy grupy wieku, tj.: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym obliczając ich udziały procentowe. Na podstawie udziału najstarszej bądź najmłodszej grupy wieku lub wzajemnych relacji między tymi grupami wieku określa się stan starości danego społeczeństwa.

Często stosowanie jednego kryterium do oceny przebiegu procesu starzenia się ludności nie zawsze odzwierciedla sytuację demograficzną. Dlatego też najczęściej stosuje się mierniki bazujące na dwóch kryteriach liczbowych. Jednym z najprostszych może być wskaźnik obciążenia grupą najstarszą grupy najmłodszej. Im wartość tego wskaźnika jest wyższa tym społeczeństwo jest starsze, gdyż więcej ludności starszej przypada na określoną populację ludzi młodych, a sam wskaźnik da nam ogólny pogląd na poziom zaawansowania procesu starzenia się ludności. O ile w 2000 r. wskaźnik ten wynosił 32,3 to w 2004 r. – 46,6. Dla porównania ten sam wskaźnik w 1997 r. wynosił – 25,6, a w 1992 r. – 18,9. Przy istniejących tendencjach poziomu urodzeń i migracji ludności oraz przy jednoczesnym wydłużaniu się średniej długości życia, proces starzenia się ludności będzie postępował nadal.

Należy podkreślić, że ogólne trendy dotyczące starzenia się ludności są typowe zwłaszcza dla krajów tzw. Starej Europy, w znacznie mniejszym stopniu dotyczą Polski i subregionu Ostrołęki.

1.2. Sfera przedsiębiorczości

Działalność gospodarcza – jest to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Normowana jest ustawami:

- Ustawa z dn. 19.11.1999r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. nr 101, poz. 1178 z późniejszymi zm.);
- Ustawa z dn. 02.07.2004r. – o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807);
- Ustawa z dn. 02.07.2004r. – przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173 poz. 1808).

Działalność gospodarcza podlega ewidencjonowaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym (spółki: jawne, z ograniczoną odpowiedzialnością, partnerskie, komandytowe) oraz w Ewidencji Działalności Gospodarczej (osoby fizyczne) prowadzonej przez gminy.

Przedsiębiorcą – w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

1.2.1. Struktura jednostek gospodarczych

Struktura gospodarcza miasta Ostrołęki jest zdecydowanie zdominowana przez prywatne podmioty gospodarcze, w których największą grupę stanowią osoby fizyczne (vide Załączniki – Tabela Nr 2).

Do największych w mieście jednostek gospodarczych, zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego należą: Staro Enso, Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A., Zakłady Mięsne Pekpol Ostrołęka S.A., Xella Ostrołęka Sp. z o.o. , Spółdzielnia Mleczarska „Ostrołęka”, Starglass Ltd, Atys Polska , PKS, Poczta Polska.

Od 2002 roku w mieście Ostrołęka następuje spadek liczby jednostek gospodarczych. Z zestawienia danych wynika, iż spadek ten znajduje swoje odzwierciedlenie również w sektorze prywatnym i dotyczy głównie osób fizycznych. Analizując zmiany ilościowe zachodzące w poszczególnych sekcjach PKD – określających rodzaj prowadzonej działalności – zauważamy iż zmiany spadkowe zachodzą głównie w sekcjach: F - budownictwo, G - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego, K- obsługa nieruchomości, wynajem nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Ewidencja Działalności Gospodarczej zawiera wpisy przedsiębiorców wg podklasy PKD, dlatego też dane liczbowe ujęte w sprawozdawczości ewidencji różnią się od powyższych danych ujętych wg sekcji PKD dla sprawozdawczości REGON.

Analiza dostępnych danych obrazuje przemiany i ich główne kierunki zachodzące w sferze działalności gospodarczej na ostrołęckim rynku pracy. Dynamika liczby wykreśleń do liczby dokonanych wpisów wskazuje, że w okresie ostatnich czterech lat najbardziej stabilną branżą jest produkcja i gastronomia. Największe przeobrażenia i wahania występują natomiast w sferze handlu (vide Załączniki – Tabela Nr 3).

Sfera usług wydaje się być w miarę stabilna, na uwagę zasługuje pozycja usługi szewskie gdzie, w analizowanym okresie odnotowano wyłącznie nowe wpisy (vide Załączniki – Tabela Nr 4).

Z omówionych powyżej przemian można wnioskować, iż miniony rok 2005, w porównaniu do poprzedniego okresu trzech lat był dość stabilny, co widać również po porównaniu sum dokonanych czynności ewidencyjnych. Stwierdzamy też, iż we wszystkich latach badanego okresu występuje przewaga liczby wykreśleń nad nowymi wpisami. Przemiany te znajdują swoje odbicie w zestawieniu liczby przedsiębiorców „czynnych” figurujących w ewidencji na koniec każdego z lat badanego okresu.

Obserwujemy utrzymujący się coroczny spadek liczby przedsiębiorców „czynnych”. Biorąc pod uwagę procentowy udział poszczególnych branż roku 2005 do roku 2002 i roku 2004

stwierdzić można, że najbardziej stabilną branżą na ostrołęckim rynku jest gastronomia. Niewielki, lecz zauważalny wzrost nastąpił w sferze usług, która jest największą pozycją na rynku. Nieco większe zmiany z tendencją spadkową następują w sferze handlu (vide Załączniki – Tabela Nr 3). Niewielkie wahania, choć niestety spadkowe zachodzą w sferze produkcji, która ma najmniejszy udział w ewidencji działalności gospodarczej (vide Załączniki – Tabela Nr 4).

Biorąc pod uwagę zestawienia ilościowe poszczególnych branż widzimy, że działalność gospodarcza ostrołęckich przedsiębiorców skierowana jest do wewnątrz, o czym świadczy duży udział stałych punktów handlowych przy niskim nasyceniu rynku produkcją.

1.2.2. Rynek pracy

Sytuacja na ostrołęckim rynku pracy, podobnie jak i w całym kraju nie jest korzystna. Zaledwie 39,5% osób w wieku produkcyjnym znalazło zatrudnienie. Od 2002 roku utrzymuje się też tendencja spadkowa w strukturze zatrudnienia, która występuje zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym (vide Załączniki – Tabela Nr 6).

Z dostępnych danych statystycznych wynika, że znaczna grupa pracujących znajduje zatrudnienie w handlu. Zakłada się, że większość stanowią osoby tworzące dla siebie miejsce pracy poprzez tzw. samozatrudnienie.

Procentowy udział przedsiębiorców czynnych wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej do pracujących wynosi 31,8% i nie odbiega w tym względzie od średniej krajowej.

1.2.3. Struktura bezrobotnych

Problem bezrobocia, podobnie jak w całym kraju, jest jedną z głównych bolączek miasta. Patrząc na zestawienia liczbowe można stwierdzić, że mimo ogólnie niekorzystnych danych poziom bezrobocia w mieście spada. Niestety na dane liczbowe wpływ ma nie tylko zatrudnienie, ale i wykluczenia z rejestru bezrobotnych z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy. Z dostępnych danych wynika, że wiele osób skierowanych do prac interwencyjnych, robót publicznych oraz na staże powraca do rejestru bezrobotnych. Można również przypuszczać, iż wiele osób przechodzi do tzw. „szarej strefy”.

Tabela Nr 7. Struktura bezrobotnych w Ostrołęce latach

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005 r.
Bezrobotni ogółem	5134	5803	6 150	6 198	5876	5400
Kobiety	2997	3351	3 420	3 466	3256	3099
Mężczyźni	2137	2452	2 730	2 732	2620	2301
Absolwenci	324	260	390	334	1283*	886**
Osoby niepełnosprawne			126	132	126	108
Stopa bezrobocia [%]	19,3	17,4	23,4	23,0	22,9	22,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Warszawie

*stan na koniec grudnia 2004 (do 12 miesięcy od ukończenia szkoły)

** stan na koniec listopada 2005 (do 12 miesięcy od ukończenia szkoły)

Wśród bezrobotnych w Ostrołęce przeważają kobiety, co przy dodatnim przyroście naturalnym może świadczyć o trudnościach z powrotem na rynek pracy po urodzeniu dziecka. Zjawisko to uznaje się za powszechne, głównie w odniesieniu do sektora prywatnego.

Struktura bezrobocia pod względem wieku oraz poziomu wykształcenia osób poszukujących pracy może stanowić atrakcyjną ofertę dla potencjalnego inwestora i pracodawcy. Zwłaszcza w porównaniu z powiatem ziemskim, który poprzez napływ ludności „za pracą” stanowi również zaplecze kadrowe dla Ostrołęki (vide Załączniki-Tabela Nr 8).

Z danych statystycznych wynika, że następuje wzrost liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym. Przy domniemaniu, iż osoby z wykształceniem ogólnym średnim kontynuują naukę w systemie zaocznym i wieczorowym, stwierdzamy wzrost zainteresowania mieszkańców podnoszeniem swoich kwalifikacji i poziomu wykształcenia. Z przeprowadzonych badań i obserwacji wynika, że osoby te cechuje większa otwartość na zmiany i nowe możliwości zarobkowania.

Mimo tendencji spadkowej nadal dominującą grupę, w powyższej strukturze, stanowią osoby z wykształceniem zawodowym. Dość duży udział w strukturze stanowią również osoby bez przygotowania zawodowego.

1.3. Organizacje gospodarcze i instytucje otoczenia biznesu

W Ostrołęce działają trzy jednostki zrzeszające lokalnych przedsiębiorców. Głównym celem działania tych organizmów jest ochrona interesów biznesowych poprzez tworzenie klimatu przyjaznego rozwojowi przedsiębiorczości, współdziałanie z władzami samorządowymi i rządowymi, reprezentowanie interesów swoich członków, prowadzenie doradztwa i pomocy organizacyjno prawnej. W celu ugruntowania współpracy, przepływu informacji oraz gwarancji wspólnych działań, jednostki te zawarły z samorządem porozumienia o wzajemnej współpracy.

1.3.1. Ostrołęckie Forum Gospodarcze

OFG należy do najaktywniejszych stowarzyszeń reprezentujących interesy ostrołęckich, głównie małych i średnich przedsiębiorców. Jednostka znana jest w mieście z organizacji imprezy targowej pn. „Prezentacje gospodarcze”. Mimo lokalnego charakteru targów, wśród wystawców można było spotkać również firmy spoza granic kraju. Imprezami towarzyszącymi, skierowanymi głównie do przedsiębiorców, były konferencje poświęcone zagadnieniom leżącym aktualnie w sferze zainteresowań lokalnych firm. Dbając o interesy swoich członków OFG prowadzi aktywną współpracę z władzami miasta, wpływając na proces decyzyjności m.in. jako członek Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta. Jest organizatorem wielu szkoleń. Jako stowarzyszenie wielokrotnie podejmowało działania o pozyskanie środków zewnętrznych.

1.3.2. Regionalna Izba Gospodarcza „Ostrołęka Nas Zjednoczy”

Prowadzi działania o charakterze regionalnym, skupia w swych szeregach również ostrołęckie firmy. Dotychczasowa działalność Izby koncentrowała się na gospodarczych kontaktach międzynarodowych zarówno na rynki wschodnie jak i zachodnie oraz organizacji Forum Gospodarczych. Misje gospodarcze inspirowane przez Izbę stworzyły przedsiębiorcom możliwość nawiązania kontaktów gospodarczych oraz pozwoliły poznać mechanizmy i możliwości zaistnienia na obcych rynkach. Izba jest również członkiem Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta.

1.3.3. Łoża Mazowiecka Business Centre Club

Jest to jednostka wspierająca działania ukierunkowane na rozwój gospodarczy miasta oraz promocję przedsiębiorczości. Jej członkowie to duże jednostki gospodarcze, mające największy wpływ na kształtowanie się środowiska lokalnego biznesu. Prowadzi stałą

współpracę z organizacjami pozarządowymi, gospodarczymi i jednostkami otoczenia biznesu. Zarówno Loża jak i przedstawiciele jej członków, największe firmy w Ostrołęce, są członkami Rady Gospodarczej.

1.3.4. Rada Regionalna Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Ostrołęce

Organizacja wywodzi się z bogatej, ponad stuletniej tradycji stowarzyszeniowej Techników Polskich - ludzi ogarniętych ideą postępu i rozwoju naszego kraju. Jako oddział ostrołęcki Stowarzyszenie funkcjonuje od 1977 r. Od 27 lipca 2005 r. Rada posiada osobowość prawną. W ciągu minionych lat wypracowano bogatą ofertę gospodarczą stale współpracując ze specjalistami różnych branż i specjalności. Celem organizacji jest również współdziałanie, integrowanie i wzajemne wspomaganie stowarzyszeń w realizacji zadań, rozwijaniu zainteresowań i zaspokajaniu ich potrzeb zawodowych. Podejmuje również działania na rzecz podnoszenia statusu inżynierów i techników oraz ochrony ich pozycji zawodowej.

1.3.5. Instytucje otoczenia biznesu (IOB)

Głównym celem działań instytucji wspierających małych i średnich przedsiębiorców jest niwelowanie barier powstawania i funkcjonowania firm. Zasadnicze obszary tych działań to promocja firmy i jej produktu, wymiana ofert współpracy i informacji gospodarczej, szkolenia i usługi doradcze oraz podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności firm.

Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. – jest jednym z ośrodków Krajowego Systemu Usług. Jej działania to głównie pomoc i doradztwo w zakresie pozyskiwania środków na rozwój firmy, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości oraz prawa i funduszy unijnych. Agencja jest wiodącą instytucją w skutecznym pozyskiwaniu dotacji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na realizację tzw. miękkich projektów. Agencja jest spółką prawa handlowego z większościowym udziałem Miasta.

Agencja Rozwoju Regionu Mazowsza Północno-Wschodniego S.A. – celem agencji jest kształtowanie i rozwijanie aktywnych postaw mieszkańców. Wśród Podejmowanych działań znajdziemy m.in.: Regionalne Centrum Informacji Europejskiej, Punkt Informacji Sieci Europe Direct, Biuro Informacji i Porad Obywatelskich, Biuro Obsługi Niezależnych Organizacji Obywatelskich, Klub Kobiety Kobietom oraz audycje radiowe.

Ostrołęcki Ruch Wspierania Przedsiębiorczości – wśród komponentów prowadzonych przez jednostkę do najistotniejszych dla sfery MSP jest inkubator przedsiębiorczości oraz Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach którego udzielane są preferencyjne pożyczki na rozwój bądź utworzenie działalności gospodarczej. W ramach ORWP funkcjonuje również Biuro Pośrednictwa Pracy, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości oraz Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna. ORWP jest pierwszą jednostką tego sektora, powstałą w mieście.

W sferze obsługi biznesu, w Ostrołęce działa 13 banków w tym m. innymi Bank PKO S.A., Bank PKO BP, Bank Gospodarki Żywnościowej, Bank Milenium, Kredyt Bank. Swoje usługi oferuje również dość prężna sieć instytucji ubezpieczeniowych. W znacznie mniejszym stopniu widoczna jest działalność agencji obrotu nieruchomościami. Ostrołęczanie rzadko zlecają agencjom sprzedaż nieruchomości, częściej natomiast korzystają z usług wyceny. Również działają takie jednostki jak Cech Rzemiosł Różnych, Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług czy Zrzeszenie Transportu Prywatnego.

Pomimo dość licznej grupy jednostek sfery obsługi biznesu, widoczny jest brak skutecznych i skoordynowanych mechanizmów przekazu informacji o warunkach i możliwościach uzyskania wsparcia merytorycznego bądź finansowego, jak również o samym środowisku tak lokalnym jak i ponadlokalnym.

Trudno jest przecenić rolę instytucji otoczenia biznesu (IOB) dla rozwoju lokalnej gospodarki. W koncepcji rozwoju lokalnego tego typu organizacje stanowią jeden z filarów rozwoju.

Jednym z zagadnień, które należy rozpatrzyć, jest jakość świadczonych przez nie usług. Sama liczba IOB nie jest miarodajnym wskaźnikiem. Z przeprowadzonych badań wynika, że inwestorom i przedsiębiorcom brakuje informacji o środowisku lokalnym i ponadlokalnym, warunkach i możliwościach uzyskania wsparcia merytorycznego i finansowego itp. Prawdopodobnie uzasadniona jest teza, iż wraz z rozwojem ilościowym IOB nie postępuje odpowiedni rozwój jakościowy tych instytucji. W dobie silnego uzależnienia procesów rozwojowych od funkcjonowania sieci powiązań, szybkiej wymiany informacji i zaufania rodzącego się w wyniku długiej współpracy, warto spojrzeć na lokalne instytucje otoczenia biznesu przez pryzmat ich powiązań z otoczeniem. Przeprowadzone badania miały na celu między innymi uzyskanie oceny dopasowania oferty IOB do potrzeb przedsiębiorców.

Otoczenie instytucjonalne, które sprzyja rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości jest istotnym czynnikiem decydującym o atrakcyjności gospodarczej miasta. Z badań i przeprowadzonych

dyskusji wynika, że liczba instytucji wspierania biznesu takich jak lokalne stowarzyszenia, fundacje czy izby gospodarcze jest nadal niewielka, a szereg spośród już istniejących wywiązuje się z powierzonej misji w stopniu niezadowalającym potencjalnych beneficjentów.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że Urząd Miasta we współpracy z Agencją Rozwoju Regionalnego i innymi tego typu organizacjami może spełnić bardzo istotną rolę w procesie planowania i realizacji LPRP. Zadania lokalnych i regionalnych organizacji gospodarczych wykraczają poza stymulowanie inicjatyw mających na celu wspieranie przedsiębiorczości i rozwój gospodarczy. Wykonują one również szereg zadań o charakterze społecznym. Realizując swe zadania poprzez ścisłą współpracę z władzami miasta i regionu, lokalnymi przedsiębiorcami i mieszkańcami, inspirują współpracę partnerów społecznych. Warto również podkreślić ich rolę w realizacji działań na rzecz promocji miasta i subregionu.

1.4. Infrastruktura techniczna

To jeden z najistotniejszych czynników wpływających na decyzję lokalizacji inwestycji, na który władze lokalne mają największy wpływ. Największe znaczenie ma infrastruktura bezpośrednio związana z konkretnymi terenami inwestycyjnymi, stanowiącymi ofertę miasta dla inwestorów chcących ulokować tu swój kapitał. W tym celu w mieście utworzona została „strefa rozwoju” obejmująca tereny położone w przemysłowej części miasta, kompleksowo przygotowane dla potrzeb potencjalnych inwestorów. Obecnie tereny objęte strefą zostały niemal w całości rozdysponowane. Niestety Ostrołęka nie posiada zbyt dużo wolnych terenów inwestycyjnych. Natomiast te, które miasto oferuje inwestorom, charakteryzują się dużym rozdrobnieniem, przez co nie są atrakcyjne dla dużych inwestorów. Ze względu na brak zgody gmin ościennych na poszerzenie granic miasta, a tym samym powiększenie potencjału terenów inwestycyjnych, rozwiązaniem tego problemu może być oferta inwestycyjna opracowana dla terenów wspólnych tj. Ostrołęki i gmin ościennych.

1.4.1. Rozwój sieci, uzbrojenie terenu

Ostrołęka posiada najlepiej w regionie rozwiniętą infrastrukturę techniczną (vide Załączniki - Tabela Nr 9).

Odsetek ludności korzystającej z mediów miejskich w ostatnich latach uległ zwiększeniu, osiągając poziom bliski 90 %. W prowadzonych działaniach inwestycyjnych oprócz rozwoju

sieci, duży nacisk kładziony jest również na ich wymianę, co w znacznym stopniu poprawia jakość zaopatrzenia. W celu pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców, działania inwestycyjne dotyczące zapewnienia dostawy wody oraz odbiory ścieków ujęte zostały w dwóch programach rozwojowych pod nazwą „Modernizacja i rozbudowy systemu odbiory ścieków” – który zyskał aprobatę struktur unijnych oraz „Modernizacja i rozbudowa systemu dostawy wody”. Utworzenie programów inwestycyjnych pozwoliło na ubieganie się o środki zewnętrzne oraz włączenie w działania programowe gmin ościennych.

Oprócz dbałości o zaspokojenie potrzeb mieszkańców, prowadzone są też działania przygotowujące tereny miejskie pod przyszłe inwestycje dla potrzeb potencjalnych inwestorów kreujących nowe miejsca pracy. Rozwój technicznej infrastruktury miejskiej jest ściśle związany rozwojem układu drogowego miasta oraz potrzebami związanymi z rozwojem przedsiębiorczości.

1.4.2. Układ komunikacyjny – drogi

W minionym 2005 roku łączna długość dróg pozostających w zarządzie miasta wynosiła 160,9 km w tym:

- drogi krajowe – 8,6 km
- drogi wojewódzkie 5,7 km
- drogi powiatowe – 32,9 km
- drogi gminne – 86,1 km
- drogi wewnętrzne i dojazdowe – 13,4 km.

Układ komunikacyjny miasta powstał w oparciu o drogi krajowe i wojewódzkie, czego konsekwencją jest ruch tranzytowy, przebiegający drogą krajową nr 61 (Warszawa-Augustów). W granicach miasta trasa ta przebiega peryferyjnie w stosunku do śródmieścia, niemniej w dużej mierze nakłada się na ruch miejski. Natomiast trasa w kierunku Ostrowi Mazowieckiej przebiega przez centralne tereny miasta. Na obciążenie ruchu drogowego ma wpływ znaczny przyrost liczby pojazdów zarejestrowanych w Ostrołęce. Ponadto układ uliczny zdeterminowany jest rzeką Narew, która przekraczana jest dwoma mostami w tym jeden w ciągu drogi nr 61, drugi na drodze lokalnej.

Powyższe czynniki mają decydujący wpływ na wzrost natężenia ruchu w układzie komunikacyjnym miasta i konieczność modernizacji istniejącej infrastruktury komunikacyjnej dostosowującej układ drogowy do rosnących potrzeb.

Największą inwestycją, z podejmowanych w mieście działań poprawiających układ komunikacyjny miasta, jest realizacja obwodowego systemu ulicznego w ciągu ulic Bohaterów Warszawy i Bohaterów Westerplatte. Powstająca obwodnica znacznie złagodzi negatywne skutki nakładania się ruchu tranzytowego i wewnątrzmijskiego, przyczyni się do powstania nowych terenów inwestycyjnych.

1.5. Sfera społeczna

1.5.1. Edukacja i wychowanie

System edukacyjny w Ostrołęce zapewnia mieszkańcom dostęp do placówek oświatowych na wszystkich jego poziomach tj. od opieki przedszkolnej do nauki na poziomie wyższym.

W zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego, w roku szkolnym 2005/2006, w ostrołęckich szkołach kształcą się 6.405 uczniów, w tym 3.142 to uczniowie dojeżdżający z okolic Ostrołęki. Placówki kształcące młodzież na tym poziomie to Licea Ogólnokształcące, w tym o rozszerzonym profilu nauczania w zakresie informatyki, przedsiębiorczości oraz języków obcych (angielski, niemiecki, francuski) i szkoły policealne oraz Zespoły Szkół Zawodowych kształcące głównie w kierunkach: elektryk, elektronik, mechanik, teleinformatyk, logistik, mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, ochrona środowiska, budownictwo, handel, ekonomista, informatyka, fryzjerstwo, agrobiznes, architektura krajobrazu, hotelarstwo, piekarz, cukiernik, murarz, stolarz, wędliniarz.

Nauczanie na poziomie szkolnictwa wyższego prowadzone jest w Ostrołęce przez cztery placówki (vide Załączniki – Tabela Nr 10).

Nauczanie na tym poziomie obejmuje kierunki:

- administracja publiczna,
- służby porządku publicznego,
- służby socjalne,
- rachunkowość i finanse publiczne,
- ekonomia,
- zarządzanie i marketing o specjalizacji zarządzanie przedsiębiorstwem

- kształcenie nauczycieli o specjalnościach: językowych tj. polski, angielski, niemiecki, rosyjski, oraz informatyka.

W zakresie nauki języków obcych, oprócz nauczania w w/w placówkach, w mieście funkcjonuje ok. 20 podmiotów prowadzących nauczanie oraz usługi w zakresie tłumaczeń. Najczęściej wybieranym przez ostrołęczan kursem jest język angielski, który dominuje w ofercie ostrołęckich placówek. Z obserwacji wynika, iż popyt na kursy językowe zdecydowanie wzrósł po akcesji Polski do Unii Europejskiej. W tym też okresie powstało wiele nowych punktów nauczania stosujących najnowsze metody edukacji dla wszystkich grup wiekowych.

1.5.2. Potencjał turystyczno – rekreacyjny

Położenie geograficzne Ostrołęki, na ziemiach Kurpiowszczyzny w dolinie Narwi, obdarzyło miasto atrakcyjnymi terenami spacerowymi głównie w pasie nadbrzeżnym rzeki, stanowiącej szlak wodny na Pojezierze Mazurskie. Ze względu na walory widokowe, nadrzeczne wały są ulubionym miejscem spacerowym ostrołęczan. Niestety tereny te nie posiadają atrakcyjnie urządzonych miejsc wypoczynku i rekreacji. Jedynie plaża miejska, objęta dozorem ratowników posiada plac zabaw dla dzieci, natomiast w lesie na prawym brzegu rzeki wyznaczono ścieżki rowerowo-spacerowe. Biorąc pod uwagę atrakcyjność turystyczną tych miejsc, zagospodarowanie nabrzeża rzeki jest znikome i nie stanowi atrakcji dla turystów, zwłaszcza w wypoczynku rodzinnym.

Inne obiekty i urządzenia pozwalające na aktywne spędzenie wolnego czasu to: hale sportowe, korty tenisowe, stadion, basen kryty oraz boiska przyszkolne i park miejski wyposażony w ścieżki spacerowo-rowerowe, atrakcyjny plac zabaw dla dzieci i stoły do gier typu szachy, warcaby i ping pong.

Koniecznością jest więc przeznaczenie w planach zagospodarowania terenów pod inwestycje związane z obsługą ruchu turystycznego.

1.5.3. Kultura

Głównym animatorem kultury i sztuki w mieście jest Ostrołęckie Centrum Kultury. W ofercie ośrodka prócz kina z salą kinowo-widowiskową na uwagę zasługuje Galeria „Ostrołęka”, której działalność znana jest zarówno w kraju jak i poza granicami państwa oraz coroczne

Targi Rękodzieła Kurpiowskiego „Łornaria”, których forma sprawia, iż stają się one atrakcją turystyczną. Ciekawe propozycje oferuje również Muzeum Kultury Kurpiowskiej poprzez organizowane wystawy oraz niezwykle malowniczą inscenizację bitwy pod Ostrołęką z czasów powstania listopadowego, rozgrywaną na ulicach miasta.

Oprócz placówek kulturotwórczych, coraz aktywniej w życie miasta włączają się również restauracje i kluby organizując koncerty znanych wykonawców jak również promując ostrołęckie zespoły.

1.5.4. Baza noclegowa

W mieście funkcjonują cztery większe placówki świadczące całorocznie usługi noclegowe. Ostrołęckie hotele dysponują łącznie ponad 300 miejscami noclegowymi, z których, jak wynika z informacji uzyskanych z poszczególnych placówek, korzysta coraz więcej gości (vide Załączniki - Tabela Nr 11). Zwiększający się popyt na tego typu usługi to nie tylko turystyka wypoczynkowo-krajoznawcza, lecz również biznesowa. Lokalne hotele, mimo że oferują interesujące produkty turystyczne, nie mogą w pełni konkurować z ofertą sąsiednich miast, które dysponują nowoczesnymi obiektami przystosowanymi do oczekiwań klientów zainteresowanych turystyką wypoczynkową i biznesową. Do zatrzymania się w Ostrołęce zachęcają stosunkowo niskie ceny, co nie jest jednak wystarczającym atutem dla coraz bardziej zamożnego i wymagającego klienta.

Dzięki wzmożonym kontaktom międzynarodowym oraz obecności kapitału zagranicznego w ostrołęckich firmach, miasto odwiedza również wielu turystów zagranicznych. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż Ostrołęka, jako największe w tym regionie miasto oraz ze względu na swoje położenie, stanowi świetną bazę wypadową dla osób pragnących poznać kurpiowszczyznę. Systematyczny wzrost liczby turystów w pełni uzasadnia potrzebę podjęcia działań zmierzających do stworzenia korzystnych warunków dla inwestycji w obiekty o charakterze turystycznym i rekreacyjno - sportowym

1.6. Polityka władzy samorządowej

Chcąc zapewnić rozwój, stworzyć warunki do jego zaistnienia, podjęto szereg działań, których celem jest zapewnienie takiej organizacji pracy samorządu oraz realizacji zadań własnych by zapobiegać powstawaniu barier utrudniających rozwój. Pierwszym elementem

tych działań było przystąpienie do ogólnopolskiego programu „Przejrzysta Polska”. Spośród sześciu obowiązkowych zadań, jakich wykonanie podyktowane było programem, dwa uznane zostały przez organizatorów za wzorcowe. W ramach realizacji zadań między innymi dokonano aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta, przeprowadzono kampanię informacyjną dla mieszkańców wyjaśniając skąd miasto ma pieniądze i na co je wydaje, przeprowadzono konsultacje społeczne odnośnie dalszych kierunków rozwoju miasta. Kolejnym krokiem było wdrożenie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO 9001:2001. oraz uzyskanie stosownego certyfikatu. Certyfikat został przyznany 11 maja 2006 roku. Warunkiem uzyskania znaku było wdrożenie procedur mających na celu podniesienie jakości usług, zapewnienie sprawnej i kompetentnej obsługi klienta urzędu, wprowadzenie elektronicznego systemu obiegu dokumentów, uzyskanie klarowności działań tak by klient rozumiał jak i dlaczego w taki sposób rozpatrywana jest jego sprawa.

Innego typu działania to pozyskiwanie środków zewnętrznych. Powszechnie wiadomym jest, iż każdy samorząd boryka się z problemem „przykrótkiej kołderki”. Bez względu na to jak bardzo byśmy chcieli zaspokoić potrzeby mieszkańców miasta, na wszystko nie wystarczy. Dlatego też prowadzony jest stały monitoring i rozpatrywanie każdej oferty dającej możliwość pozyskania dodatkowych bezzwrotnych środków. Są to głównie programy unijne i dotacje organów krajowych. Uzyskanie środków związane jest z opracowaniem bardzo dobrych projektów, wypełnieniem szczegółowych wniosków zgodnych ze standardami Unii Europejskiej oraz sporej dawki szczęścia. Dobry projekt to dopiero początek trudnej drogi, problemy pojawiają się zazwyczaj na etapie montażu finansowego oraz rozliczania projektu. Dotychczas udało się pozyskać środki na realizację dużych inwestycji jak budowa obwodnicy – poprawiającej układ komunikacyjny miasta oraz na modernizację i rozbudowę systemu odbioru ścieków. Realizacja tego zadania powiązana jest również z gminami ościennymi. Ponadto już po raz drugi uzyskano środki na stypendia dla uczniów. Złożone zostały wnioski na realizację zadań w ramach programu rewitalizacja obszaru Starego Miasta i Fortów Bema Miasta Ostrołęki.

1.7. Instrumenty wspierające rozwój przedsiębiorczości

Program Rozwoju Przedsiębiorczości, jego opracowanie i wdrożenie jest jednym ze strategicznych programów zapisanych w „Strategii Rozwoju Miasta Ostrołęki do 2010

roku”. Dokument strategii został opracowany w 2000 roku i zaktualizowany w drugiej połowie 2005 roku, w oparciu o szerokie konsultacje społeczne.

1.7.1. Poręczenia kredytowe

W dniu 03 listopada 2005 r. Rada Miejska w Ostrołęce podjęła uchwałę Nr 405/XLV/2005 w sprawie przystąpienia Miasta Ostrołęki do Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.

Korzyści z powyższego rozwiązania to:

- małe zaangażowanie finansowe budżetu Miasta Ostrołęki;
- obniżenie prowizji dla przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Miasta Ostrołęki uzyskujących poręczenie z 1,8 % (prowizja dla wszystkich beneficjentów Funduszu) na 1,3 % (wysokość prowizji dla beneficjentów z terenu gmin, miast i powiatów udziałowców Funduszu);
- możliwość wyznaczenia przedstawiciela Miasta do Komisji Doradczej Funduszu;
- zaspokojenie potrzeb ostrołęckich przedsiębiorców w zakresie poręczeń kredytowych z uwagi na wysoki kapitał zakładowy Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych;
- prosta procedura mazowieckiego funduszu, w której przedsiębiorca ubiegający się o poręczenie składa wniosek bezpośrednio w banku udzielającym kredytu lub pożyczki.

Jednocześnie Rada Miejska w Ostrołęce uchwałą Nr 424/XLVII/2005 z dnia 8 grudnia 2005 r. postanowiła o przystąpieniu Miasta Ostrołęki do Łomżyńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.

1.7.2. Ulgi podatkowe i lokalne zwolnienia z opłat.

Ulgi dla przedsiębiorców regulują uchwały Rady Miejskiej tj.:

- Uchwała nr 307/XXIX/2004 z dnia 10.12.2004r. w sprawie zwolnienia z opłat od wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej osób bezrobotnych oraz absolwentów szkół ponadpodstawowych i wyższych. Ze zwolnienia z opłaty skorzystało 225 osób bezrobotnych oraz 9 absolwentów (stan na maj 2006r).
- Uchwała nr 428/XLVII/2005 z dnia 8 grudnia 2005 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości.

Wyżej wymieniony akt prawa miejscowego przewiduje szereg zwolnień od podatku od nieruchomości powiązanych zarówno z tworzeniem nowych miejsc pracy jak też z inwestowaniem w nowe budynki i budowle służące dla potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej. W szczególności są to następujące zwolnienia:

- 1) Dla przedsiębiorców lub innych podmiotów rozpoczynających w roku nabycia nieruchomości działalność gospodarczą na terenie miasta Ostrołęka w zakresie wytwórczości, budownictwa i usług i w związku z tym tworzących na terenie tego miasta co najmniej 10 pełnoetatowych miejsc pracy w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy – zwolnienie 100% na okres 2 lat, w przypadku utworzenia 5 pełnoetatowych miejsc pracy – obniżenie obowiązujących stawek o 50% na okres 1 roku, zwolnienie odnosi się do nieruchomości nowo nabytych,
- 2) Dla przedsiębiorców lub innych podmiotów prowadzących na terenie miasta Ostrołęki działalność gospodarczą w zakresie wytwórczości, budownictwa i usług zwolnienie w stosunku do nowo wybudowanych budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na okres 3 lat pod warunkiem utworzenia w związku z inwestycją na terenie miasta Ostrołęki co najmniej 20 pełnoetatowych miejsc pracy oraz na okres 5 lat pod warunkiem utworzenia w związku z inwestycją 40 pełnoetatowych miejsc pracy.

1.7.3. Promocja przedsiębiorczości

Promocja, w tym również przedsiębiorczości, jest integralnym elementem Strategii Rozwoju Miasta. Głównym jej celem jest zainteresowanie miastem i regionem potencjalnych inwestorów oraz turystów. Zadania służące osiągnięciu tego celu określone są corocznie w „Harmonogramie realizacji projektów promocji”, w którym wyznaczone są priorytety zgodne z założeniami Strategii Rozwoju Miasta i aktualną polityką władz miejskich.

Projekty realizowane z zakresu promocji gospodarczej to przede wszystkim:

- uczestnictwo w organizacji imprezy targowej „Prezentacje Gospodarcze” i konferencji gospodarczych, gdzie promowani są zarówno lokalni przedsiębiorcy jak i wytwarzane przez ich firmy produkty oraz zgłębiane są konkretne zagadnienia leżące w zainteresowaniu lokalnego biznesu;

- członkostwo w Związku Miast Polskich, organizacji skupiającej większość miast w Polsce, pełniącego rolę przekąźnika i mediatora prezentującego interesy miast i samorządów wobec polityki państwa;
- opracowywanie pakietów promocyjnych, w których znajdują się broszury i foldery ukierunkowane na konkretnego odbiorcę tj. odrębne dla turysty, inwestora, przedsiębiorcy;
- opracowanie elektronicznego szczegółowego planu miasta;
- uczestnictwo w ogólnopolskich konkursach dla gmin takich jak: „Modernizacja Roku „, czy „Grunt na medal”. Warunkiem udziału w tego typu konkursach jest podejmowanie wielu działań, które pośrednio wpływają również na estetykę miasta, jego promocję oraz promocję lokalnego biznesu;
- stała współpraca z organizacjami gospodarczymi, których przedstawiciele zapraszani są do udziału w konsultacjach nad ważnymi dla miasta zagadnieniami oraz uczestniczą w pracach Rady Gospodarczej powołanej przy Prezydencie Miasta jako ciało doradcze;
- prowadzenie i stała aktualizacja bazy ofert inwestycyjnych z terenu Ostrołęki, w której zamieszczane są informacje o terenach tak komunalnych jak i lokalnych firm czy osób prywatnych.

1.7.4. Świadczone usługi w ramach Krajowego Systemu Usług.

Wsparcie doradcze i informacyjne w ramach Krajowego Systemu Usług na terenie Ostrołęki świadczy Agencję Rozwoju Regionalnego w Ostrołęce. System działa w oparciu o Rozporządzenie MGiP z dn. 27.01.2005 r. w Sprawie Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw. System jest współfinansowany w ramach SPO-WKP Działanie 1.1 poprzez własne projekty Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Agencja Rozwoju Regionalnego zarejestrowana jest w KSU jako ośrodek świadczący usługi doradcze charakterze ogólnym. Dzięki temu dostęp do usług, w tym bezpłatnych, mają firmy z obszaru subregionu ostrołęckiego. Klientami są również firmy z szerszego obszaru, np. z okolic Warszawy.

2. WNIOSKI OPRACOWANE W OPARCIU O PRZEPROWADZONE KONSULTACJE, ANALIZĘ DOKUMENTÓW ORAZ WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

Wiele ostrołęckich firm zostało utworzonych przez przedsiębiorczych ludzi posiadających niewielkie doświadczenie w prowadzeniu biznesu w warunkach otwartej konkurencji

rynkowej. Powodzenie tych firm zależy w znacznym stopniu od możliwości korzystania z pomocy władz lokalnych, organizacji i instytucji wsparcia oraz specjalistów oferujących wysokiej jakości usługi doradcze.

Celem zweryfikowania i uzupełnienia wiedzy na temat warunków funkcjonowania lokalnych MSP oraz identyfikacji ich oczekiwań w pierwszych miesiącach 2006r. przeprowadzono badania ankietowe wśród lokalnych firm. Połowę ankietowanych stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, druga połowę spółki zarejestrowane w KRS.

Z przeprowadzonych badań i analiz wynika, że znaczną barierą rozwoju ekonomiczno społecznego jest niski poziom zamożności mieszkańców Ostrołęki oraz szeroko rozumiane bariery administracyjne. Właściciele badanych firm podkreślają, iż biurokracja i nadgorliwość urzędników nie ułatwiają im działalności. Z analizy ankiet i rozmów telefonicznych wynika również, że przedsiębiorcy nie zawsze dobrze znają struktury administracji rządowej i samorządowej oraz kompetencje poszczególnych organów. Stąd też Urząd Miejski w Ostrołęce, jako łatwo rozpoznawalna instytucja, krytykowany jest z powodu negatywnego odbioru innych lokalnych instytucji publicznych, najczęściej zupełnie niezależnych od tego Urzędu Miejskiego.

W toku prac nad programem, podczas analizy zebranego materiału oraz propozycji przedsiębiorców uznano za zasadne konsultacje ważnych dla lokalnego biznesu decyzji podejmowanych przez Radę Miejską.

Analiza zebranego materiału pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. W przeważającej części badanych spółek dominującą gałęzią działalności gospodarczej jest produkcja, co jest zjawiskiem korzystnym.
2. W pierwszym roku działalności w obu badanych grupach zatrudnienie kształtowało się na poziomie poniżej 9 osób, z wyraźną tendencją do zatrudnienia w tym okresie mniej niż 5 osób.
3. W obu grupach deklaracja nowych inwestycji jest na podobnym, bardzo wysokim poziomie, co rokuje dobre perspektywy rozwoju.
4. W obu grupach za ważne bariery rozwoju uznano złą jakość pracy urzędów, kłopoty z księgowością, rozliczeniami finansowymi i podatki oraz problemy w zarządzaniu zasobami ludzkimi.

5. Różnice występują w deklarowanej wysokości wynagrodzeń, w spółkach jest ono znacznie wyższe. Wynika to prawdopodobnie z możliwości wliczania większej ilości wydatków w koszty prowadzenia działalności gospodarczej.
6. Kolejne różnice dotyczą wieku stosowanych technologii, jest on znacznie niższy w firmach działających w oparciu o rejestrację działalności gospodarczej. Świadczy to o otwartości tej formy prowadzenia biznesu na nowatorskie rozwiązania ograniczające koszty pracy.
7. Osoby fizyczne sygnalizują problemy z zatrudnieniem, natomiast brak bliższych informacji na temat ich oczekiwań w tym zakresie.
8. Średnia wieku badanych jest wysoka (43 lata), jednak średnia wieku badanych firm jest również wysoka i wynosi 11 lat. Oznacza to, że ankietowani najczęściej rozpoczynali działalność po ukończeniu studiów lub nauki w szkole średniej będąc w wieku ok. 30 lat.
9. Głównym motywem podejmowania decyzji o założeniu firmy jest chęć samorealizacji i poprawy warunków finansowych. Świadczy to, że działalność gospodarczą podejmują ludzie ambitni, chcący poprawić swoje warunki finansowe.
10. Własną działalność gospodarczą rozpoczynają osoby w wieku ok. 29-30 lat, posiadający wykształcenie wyższe lub średnie zawodowe. Oznacza to, że nie należy spodziewać się, aby liczna grupa bezrobotnych z podstawowym wykształceniem mogła być zainteresowana zakładaniem własnych firm.

Badani przedsiębiorcy za mające decydujące znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta Ostrołęki uznali:

- Poprawę infrastruktury technicznej,
- Wspieranie istniejących firm i instytucji,
- Przejrzystą i stabilną politykę podatkowo-gospodarczą,
- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Poprawę stanu dróg,
- Zintegrowanie działań środowiska przedsiębiorców z zadaniami samorządów,
- Uczciwe i sprawiedliwe traktowanie przedsiębiorców,
- Promocję regionu,

- Większe zaangażowanie Urzędu Miasta polegające na bezpośrednim dotarciu do firm, poznaniu ich opinii oraz bezpośrednia pomoc instytucji i organizacji lokalnych w rozwiązywaniu wybranych problemów.
- Konieczność aktywnego lobbingu na rzecz lokalnych MSP w sprawie zmiany regulacji prawnych utrudniających ich funkcjonowanie i rozwój.

W dążeniu do poprawy sytuacji MSP za celowe należy uznać koncentrację wysiłków na następujących problemach i grupach zagadnień:

- Grupa osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym lub średnim zawodowym w wieku do 32 lat powinna być docelową przy planowaniu działań mających przynieść znaczący przyrost samozatrudnienia,
- Problemy z zarządzaniem zasobami ludzkimi, marketingiem, sprzedażą mogą być złagodzone poprzez ofertę odpowiednich szkoleń i warsztatów,
- Problemy znalezienia odpowiednich pracowników mogą zostać złagodzone, w dłuższym przedziale czasowym, poprzez zmianę profilu nauczania w szkołach średnich i uczelniach,
- Znaczna liczba sygnalizowanych barier dotyczących: kontaktów z urzędami, wizerunkiem miasta, infrastrukturą, integracją środowiska biznesu, braku jasnej koncepcji rozwoju miasta itp. może być pokonana poprzez zmianę nastawienia lokalnych władz do przedsiębiorców oraz działania o charakterze informacyjnym i integracyjnym,
- Niski poziom wykorzystania różnych form pomocy można podnieść poprzez aktywną współpracę z instytucjami finansowymi (fundusze poręczeń kredytowych),
- Niski poziom wykorzystania zwolnień i ulg w podatku od nieruchomości. Z ankiet wynika jasno, że w pierwszym i kolejnym roku działalności prawie wszystkie firmy zatrudniały poniżej 5 pracowników. Uchwała dopuszcza zwolnienia podatkowe przy zatrudnieniu minimum 10 osób na okres 2 lat lub możliwość stosowania ulgi przy zatrudnieniu minimum 5 osób. Tak sformułowany zapis w Uchwale oznacza, że jest ona adresowana prawie wyłącznie do dużych inwestorów zewnętrznych i nie uwzględnia oczekiwań lokalnej społeczności zainteresowanej rozwojem samozatrudnienia.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że obecna sytuacja gospodarcza miasta jak i ostrołęckich małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) nie jest zadowalająca. Rozwój sektora

MSP wydaje się być jedną z szans poprawy tej sytuacji, dlatego też władze lokalne i instytucje działające na rzecz rozwoju powinny zjednoczyć swoje wysiłki w celu zwiększenia ich efektywności w zakresie aktywnego wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Jedynie niewielki odsetek menedżerów kierujących MSP posiada odpowiednią wiedzę i doświadczenie, co niezbędne jest do działania w sposób profesjonalny, we wszystkich aspektach działalności przedsiębiorstwa. Z przeprowadzonych badań jednoznacznie wynika, że MSP posiadają rzeczywistą potrzebę korzystania z usług lokalnych instytucji i organizacji wsparcia oraz doradców zewnętrznych.

Doradztwo zewnętrzne powinno dotyczyć udzielania pomocy w takich specjalnościach jak zarządzanie finansami i księgowością, zarządzanie zasobami ludzkimi oraz wykorzystanie systemów komputerowych do obniżania kosztów produkcji. Pomoc powinna dotyczyć także spraw związanych z ogólnym zarządzaniem firmami, opracowywaniem strategii rozwoju i planowaniem.

Większość MSP napotyka na problemy związane z finansowaniem swojej działalności, co wynika ze szczupłości posiadanych przez nie zasobów finansowych. Rozpoczęcie działalności firmy wiąże się często z tym, że przedsiębiorca uruchamia część lub nawet wszystkie swoje oszczędności.

Mając na uwadze stosunkowo niewielką liczbę lokalnych doradców, nie należy spodziewać się szybkiej poprawy w funkcjonowaniu MSP, zwłaszcza w krótkim horyzoncie czasowym.

W najbliższym czasie uwagę należałoby skoncentrować na:

- Rozwijaniu systemu w ramach którego można byłoby zweryfikować kwalifikacje lokalnych doradców;
- Rozwijaniu i wdrażaniu kursów oraz szkoleń, które umożliwią doradcom zdobycie nowej wiedzy a nadto utrwalenie posiadanych już kwalifikacji i umiejętności;
- Szkoleniu lokalnych specjalistów w celu nadania im statusu Doradców Biznesowych MSP;
- Rozwijaniu i wdrażaniu mechanizmów umożliwiających wzmocnienie więzi pomiędzy lokalnymi instytucjami i organizacjami oraz doradcami a społecznością drobnych przedsiębiorców,
- Wzroście liczby ostrołęckich ośrodków działających w ramach Krajowego Systemu Usług dla MSP oraz dążeniu do lepszego dostosowania ich oferty do zmieniających się potrzeb przedstawicieli lokalnego biznesu.

W trybie pilnym należy zmodyfikować system lokalnych ulg i zwolnień podatkowych oraz zasad dot. zamówień publicznych celem dostosowania do oczekiwań potencjalnych beneficjentów, zwłaszcza mikro firm.

Realizacja założeń Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości ma na celu utworzenie warunków umożliwiających łatwy dostęp do szerokiego wachlarza usług dla MSP oraz mikro firm w regionie Ostrołęki.

3. STRUKTURA LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

3.1. Cele Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

Argumentem przemawiającym za opracowaniem LPRP była potrzeba stworzenia warunków do osiągnięcia jak największych korzyści społecznych i gospodarczych dla Ostrołęki przy optymalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów finansowych, organizacyjnych oraz ludzkich.

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika konieczność podjęcia przez miasto działań celem stworzenia przyjaznego klimatu i warunków do rozwoju przedsiębiorczości, poprawy współpracy instytucji i organizacji około biznesowych i społecznych z władzami miasta (vide Załączniki – Tabela Nr 12). Stwierdzenie to zostało potwierdzone w analizie badań ankietowych środowiska lokalnego biznesu.

Wyniki szczegółowych badań i analiz posłużyły do określenia celu globalnego rozwoju przedsiębiorczości, jakim jest *„kształtowanie w mieście korzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez przyjazną politykę oraz wynikające z niej odpowiednie instrumenty wspierające przedsiębiorców”*.

Za kluczowe i ważne procesy istotne dla rozwoju Ostrołęki uznano:

Kluczowe

- Tworzenie parku przemysłowego
- Powszechna edukacja młodzieży uwzględniająca potrzeby MŚP, oparta między innymi na wykorzystaniu Internetu
- Efektywny system instytucjonalny wdrażania funduszy strukturalnych

- Efektywny system pozyskiwania bezpośrednich inwestycji krajowych i zagranicznych oparty na realnej, atrakcyjnej ofercie terenów inwestycyjnych
- Koordynacja i monitorowanie procesu rozwoju miasta i okolicznych gmin
- Inwestycje w infrastrukturę podporządkowane celom rozwoju gospodarczego
- Sprawna, profesjonalna obsługa mieszkańców [w jednostkach miejskich](#),
- Poprawa dostępu do informacji i usprawnienie komunikacji z lokalną społecznością między innymi poprzez rozwój komunikacji opartej na wykorzystaniu Internetu.
- Podejmowanie działań - zwłaszcza poprzez tworzenie warunków dla pozyskiwania nowych inwestorów oraz tworzenie przyjaznego klimatu do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości - zachęcających absolwentów szkół wyższych do pozostania w Ostrołęce bądź powrotu do miasta.

Ważne

- Edukacja i reedukacja dorosłych silnie powiązana z zachodzącymi procesami ekonomicznymi
- Tworzenie warunków sprzyjających zatrudnieniu i samo zatrudnieniu kobiet ze szczególnym uwzględnieniem matek wychowujących dzieci
- Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego i kompetencji samorządów lokalnych
- Dostępność instrumentów wsparcia przedsiębiorczości w tym głównie finansowych adresowanych do mieszkańców miasta
- Uporządkowane przestrzeni miejskiej i egzekucja prawa
- Zarządzanie zasobami przyrodniczymi
- Ułatwienie dostępu do nowych technologii, w tym związanych z produkcją rolniczą i pokrewnych
- Utrzymywanie systematycznych kontaktów z największymi pracodawcami np. :Stora Enso, Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A. , Ostrołęcka Spółdzielnia Mleczarska, Zakłady Mięsne „PEKPOL” Ostrołęka S.A. w celu uzyskiwania informacji o bieżących potrzebach inwestycyjnych i kadrowych oraz planach inwestycyjnych. Szczegółowe plany i formy kontaktów zostaną ujęte w ramach Strategii Promocji.
- Wypracowanie metod i sposobów rozwoju kooperacji MSP z terenu miasta Ostrołęki z dużymi przedsiębiorstwami”.

3.2. Priorytety i projekty programu.

Lokalny Program Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Ostrołęki na lata 2006-2010 składa się z 4 priorytetów oraz 24 projektów. Podział taki został podyktowany zróżnicowaniem instrumentów, które wpływają na poziom i stan przedsiębiorczości w gminie a tym samym tworzeniu nowych miejsc pracy. Hierarchia wyznaczonych priorytetów oparta została na wyznaczonych celach, z których wskazany za najistotniejszy dla idei rozwoju przedsiębiorczości, został określony jako Priorytet 1. Ze względu na jego charakter oraz specyfikę proponowanych projektów, został on szczegółowo opisany.

Priorytet 1

Zapewnienie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej

Projekty:

1.1 . Uzbrojenie terenu pod działalność parku przemysłowego (2006 – 2008)

W pracach nad założeniami programu, rozważano możliwości i zasadność utworzenia w Ostrołęce parku technologicznego oraz parku przemysłowego. Niestety uwarunkowania charakteryzujące miasto wskazują na możliwość utworzenia jedynie parku przemysłowego. Ponieważ jest to duże przedsięwzięcie, wymagające równie dużych nakładów finansowych oraz odpowiednio przygotowanego terenu, zdecydowano o rozpisaniu go na dwa projekty:

„Uzbrojenie terenu pod działalność parku przemysłowego” i „Utworzenie Parku Przemysłowego”.

Realizator Miasto Ostrołęka

Budżet:

- 25% środki budżetu miasta
- 75% fundusze unijne

1.2. Utworzenie parku przemysłowego (2008 – 2010)

Istotą parku przemysłowego jest tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej dla skupionych na jego terenie przedsiębiorców. Cel ten realizowany jest przede wszystkim poprzez udostępnienie małym i średnim przedsiębiorcom pod wynajem hal przemysłowych, magazynów, pomieszczeń biurowych oraz uzbrojonych terenów niezabudowanych wraz z odpowiednią obsługą administracyjną. Parki przemysłowe stanowią bazę dla prowadzenia działalności produkcyjnej, usługowej i komercyjnej przez

przedsiębiorców. Obok wynajmu lokali, w ofercie podmiotów prowadzących parki przemysłowe znajdują się usługi o charakterze doradczym dla inwestorów w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, księgowości, zarządzania oraz obsługi prawnej i informacyjnej. Spółka zarządzająca parkiem przemysłowym zapewnia dostawę mediów (energii elektrycznej, wody, ogrzewania, telekomunikacji), stały dozór mienia oraz serwis znajdujących się na terenie parków urządzeń. Dodatkowym atutem parków przemysłowych jest z reguły ich dogodna lokalizacja (w pobliżu centrum miasta i szlaków komunikacyjnych). Ze względu na swą misję, parki przemysłowe nie muszą funkcjonować w pobliżu ośrodków akademickich, co jest głównym wyznacznikiem odróżniającym parki przemysłowe od technologicznych. W przypadku Ostrołęki koncepcja budowy parku przemysłowego jest w pełni uzasadniona zarówno potrzebami jak i możliwościami.

Realizatorzy projektu:

Miasto Ostrołęki, Agencja Rozwoju Regionalnego, organizacje gospodarcze, podmioty gospodarcze.

Budżet:

- 25% środki budżetu miasta
- 75% fundusze unijne

1.3. Utworzenie, wspólnie z gminami ościennymi, Punktu Obsługi Inwestora i Promocji Przedsiębiorczości (POIiPP) (2007-2008).

Celem POIiPP będzie aktywne poszukiwanie i zachęcanie inwestorów do podejmowania działalności gospodarczej na terenie Ostrołęki i sąsiadujących gmin, obsługa inwestorów w trakcie procesu decyzyjnego i realizacji inwestycji, a także serwis poinwestycyjny.

Zasadniczym zakresem działalności POIiPP będzie obsługa inwestorów krajowych i zagranicznych, tworzenie i aktualizowanie regionalnej bazy ofert przeznaczonych pod inwestycje oraz szeroko rozumiana promocja gospodarcza regionu.

Podstawowym dokumentem niezbędnym w codziennej pracy POIiPP będzie formularz oferty inwestycyjnej. Wzorzec takiego dokumentu opracowany został przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych. Formularz oferty inwestycyjnej precyzuje rodzaj informacji, które należy zgromadzić zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami potencjalnego inwestora. Z biegiem czasu osoby odpowiedzialne za realizację strategii promocji zorientują się, które pozycje audytu, odnoszące się do miejsca przyszłej inwestycji,

są najbardziej istotne z punktu widzenia inwestorów zagranicznych i stanowić będą zasadnicze elementy przesłania promocyjnego.

POIiPP działał będzie na zasadach „*one stop shop*”, będzie miejscem pierwszego kontaktu dla przedsiębiorców zainteresowanych inwestowaniem w Ostrołęce. Służyć będzie informacją o warunkach inwestowania oraz dostępnych terenach inwestycyjnych odpowiadającym oczekiwaniom potencjalnych inwestorów zagranicznych i krajowych. Informowało inwestorów o obowiązujących przepisach prawnych i procedurach związanych z podejmowaniem działalności gospodarczej w Polsce oraz walorach inwestycyjnych miasta i regionu. Inwestorzy chcący zainwestować w Ostrołęce będą mogli uzyskać kompleksową obsługę podczas każdej fazy realizacji projektu inwestycyjnego. Zapewnienie sprawnego funkcjonowania punktu wymagać będzie wyposażenia go w odpowiednie urządzenia techniczne jak: komputer z dostępem do Internetu, rzutnik multimedialny, skaner, itp.

Do zadań, jakie zostały postawione przed jednostką POIiPP należeć będzie między innymi:

- W oparciu o porozumienie z sąsiednimi gminami tworzenie i bieżące aktualizowanie regionalnych ofert inwestycyjnych typu *greenfield* i *brownfield* (jak hale i budynki), udostępnienie ich inwestorom oraz Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych,
- Tworzenie i aktualizowanie regionalnej listy danych dotyczących poddostawców wg sektorów gospodarczych oraz bazy danych przedsiębiorstw – eksporterów,
- Gromadzenie podstawowych informacji o przedsiębiorstwach państwowych, spółkach Skarbu Państwa lub spółkach komunalnych w mieście i powiecie szukających inwestora strategicznego,
- Gromadzenie danych statystycznych o województwie, powiecie i mieście w zakresie wskazanym przez PAIiZ,
- Gromadzenie i bieżące aktualizowanie danych o projektach publiczno - prywatnych możliwych do realizacji z udziałem inwestora (inwestorów) krajowego lub zagranicznego,
- Obsługa inwestorów krajowych i zagranicznych, zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej na terenie miasta lub okolic,

- Organizacja wizyt studyjnych dla przedsiębiorców w ramach współpracy miast partnerskich oraz ogólnopolskich i regionalnych programów wspierania eksportu
- Dostarczanie władzom miasta oraz PAiiIZ bieżących informacji o stanie obsługiwanych przez POiIPP projektów inwestycyjnych,
- Dostarczanie wszelkich informacji mogących mieć wpływ na promocję miasta i regionu oraz klimat inwestycyjny, a w szczególności o:
 - konferencjach gospodarczych z udziałem inwestorów i władz miasta lub regionu,
 - misjach handlowych i inwestycyjnych
 - planach ekspansji zagranicznych inwestorów,
 - formach i efektach marketingu inwestycyjnego prowadzonego przez POiIPP i władze miasta oraz regionu,
 - znaczącej poprawie infrastruktury w mieście i regionie.

Realizatorzy projektu:

Miasto Ostrołęka, gminy ościenne.

Budżet:

- środki budżetu miasta i gmin partnerskich.

1.4. Budowa hali targowej (2007-2010).

Zakłada się, że realizacja zadania wymagać będzie utworzenia spółki z udziałem miasta, która będzie odpowiadała za budowę a w późniejszym etapie za organizację i eksploatację hali. Udział miasta polegał będzie na wniesieniu gruntu aportem do spółki. Finansowanie hali oparte będzie na partnerstwie publiczno-prywatnym.

Realizatorzy:

Miasto Ostrołęka, zainteresowani przedsiębiorcy.

Budżet:

środki budżetu miasta , kapitał prywatny.

1.5. Usprawnienie prowadzenia prac planistycznych w zakresie opracowania planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem terenów przeznaczonych pod inwestycje (przemysł, składy, bazy) oraz infrastrukturę turystyczną (ścieżki rowerowe, pola namiotowe itp.), (2006-2007).

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego umożliwiają skrócenie postępowania administracyjnego w celu uzyskania pozwolenia na budowę i zmiany sposobu użytkowania

terenu. W obecnie opracowywanych planach należy rozważyć możliwość wyznaczenia większej ilości obszarów pod działalność gospodarczą.

Realizatorzy projektu:

Miasto Ostrołęka

Budżet:

- środki budżetu miasta

Priorytet 2

Stworzenie systemu wsparcia organizacyjnego i merytorycznego dla MŚP

Projekty:

- 2.1. Określenie zasad współpracy między władzami miasta a środowiskiem gospodarczym.
 - 2.2. Konsultowanie decyzji i uchwał ważnych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości podejmowanych przez Prezydenta i Radę Miejską z organizacjami gospodarczymi i instytucjami otoczenia biznesu.
 - 2.3. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień w podatkach od nieruchomości, określonych w uchwale Rady Miejskiej, oraz zasad dotyczących zamówień publicznych w zakresie możliwości zastosowania dla mikroprzedsiębiorstwa,
 - 2.4. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej, promującej wśród mieszkańców uchwały RM określające możliwości i warunki skorzystania z ulg i zwolnień dla prowadzących działalność gospodarczą, oraz osób bezrobotnych chcących rozpocząć działalność,
 - 2.5. Realizowanie działalności informacyjnej zorientowanej na środowisko MŚP odnoszącej się m.in. do istniejących narzędzi finansowych, poręczeń kredytowych, organizacyjnych itp. oraz wspieranie innowacyjności firm.
 - 2.6. Opracowanie poradnika dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą
 - 2.7. Udział Miasta w projekcie Agencji Rozwoju Mazowsza S.A.- pn.: „Utworzenie i wdrożenie sieci współpracy w Województwie Mazowieckim w zakresie innowacji poprzez transfer wiedzy i technologii z nauki do przedsiębiorstw”.
- Jednym z kluczowych zadań sieci współpracy w zakresie innowacji w Województwie Mazowieckim będą kwestie informacyjne. Punkty konsultacyjne, jakie wg projektu, mają powstać na terenie Województwa w starostwach powiatowych, będą pełnić rolę ośrodków doradczych i informacyjnych.
- 2.8. Udział miasta wspólnie z organizacjami gospodarczymi, okołobiznesowymi i innymi jednostkami w projektach międzynarodowych.

Priorytet 3

Promocja przedsiębiorczości we współpracy z sąsiednimi gminami oraz instytucjami otoczenia biznesu

Projekty:

- 3.1. Opracowanie i wydrukowanie broszur zawierających elementy promocji turystyki, inwestycji, gospodarki, środowiska MŚP z wykorzystaniem papieru ekologicznego jako elementu wyróżniającego miasto i subregion.
- 3.2. Inicjowanie oraz współorganizowanie konkursów, plebiscytów itp. promujących lokalną gospodarkę i lokalne produkty
- 3.3. Edukacja młodzieży ostatnich klas szkół gimnazjalnych w zakresie przedsiębiorczości
- 3.4. Utworzenie systemu współpracy z uczelniami na zasadzie sponsorowania prac badawczych mających na celu rozpoznanie potrzeb, możliwości i oczekiwań MŚP
- 3.5. Podpisanie porozumienia międzygminnego celem opracowanie oferty inwestycyjnej dotyczącej terenów wspólnych dla Ostrołęki i gmin ościennych przeznaczonych i przygotowanych pod inwestycje, w tym inwestycje w infrastrukturę turystyczną
- 3.6. Promocja lokalnych firm, produktów i ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów z miastami partnerskimi.
- 3.7. Strategia Promocji:
 - Opracowanie koncepcji i struktury Strategii Promocji.
 - Opracowanie Strategii Promocji uwzględniającej sektory i branże wymagające szczególnego wsparcia.
- 3.8. Aktualizacja strony internetowej Miasta z uwzględnieniem potrzeby rozbudowy stron poświęconym lokalnemu.

Priorytet 4

Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych

Projekty:

- 4.1. Przeprowadzenie wśród lokalnych MŚP kampanii informacyjnej o możliwościach, sposobach i zasadach korzystania z funduszy Poręczeń Kredytowych, gdzie miasto posiada swoje udziały

4.2. Wykorzystanie do realizacji funkcji ośrodka informacyjno-doradczego dla obsługi lokalnych MSP wyspecjalizowanego w doradztwie biznesowym (poręczenia kredytowe, fundusze i programy unijne, promocja eksportu i inne formy pomocy) usług świadczonych w ramach Krajowego Systemu Usług przez ARR (spółki prawa handlowego z większościovym udziałem Miasta).

4.3. Organizacja szkoleń dla przedsiębiorców w zakresie możliwości pozyskania środków na realizację projektów inwestycyjnych oraz marketingu i negocjacji w eksporcie.

3.3. Harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości

Program realizowany będzie w latach 2006-2010. Lokalny Program Rozwoju Przedsiębiorczości dla miasta Ostrołęki jest dokumentem umożliwiającym bieżące zarządzanie rozwojem gospodarczym gminy. Jest to dokument wykonawczy o okresie obowiązywania do 31-12-2010r. (vide Załączniki – Tabela Nr 13).

4. POWIĄZANIE LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI Z DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM.

Strategia Rozwoju Miasta Ostrołęki jest podstawowym instrumentem zarządzania, w którym określono kompleksową i perspektywiczną koncepcję rozwoju miastem oraz drogi jej osiągania. Dlatego też każdy inny dokument planistyczny, dotyczący naszego miasta powinien odnosić się bezpośrednio do wyznaczonych w niej celów strategicznych.

Wizja rozwoju miasta, jaka została określona w strategii, w brzmieniu „Ostrołęka – samorządne i przedsiębiorcze miasto, wierne tradycjom, przyjazne ludziom i biznesowi”, stanowi nadrzędny cel wszelkich działań ukierunkowanych na rozwój miasta.

Lokalny Program Rozwoju Przedsiębiorczości dla miasta Ostrołęki, stanowi jedno z zadań wskazanych w zaktualizowanej strategii, wpisanych w drugi obszar wyznaczonych celów strategicznych „Dynamizacja rozwoju gospodarczego”, w program strategiczny „Wzmocnienie lokalnego systemu gospodarczego”.

Koncepcja rozwoju miasta, zarówno w szerokim jak i w zawężonym zakresie winna być spójna z planami o charakterze strategicznym wyższego poziomu jednostek

administracyjnych takich jak Narodowy Plan Rozwoju, aktualizowaną Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego, Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego. Zadania ujęte w programie znajdują swoje odzwierciedlenie również w programie działań w Ostrołęckim Obszarze Problemowym. Spójność ta została zachowana podczas prac nad strategią rozwoju miasta Ostrołęki. Ponieważ LPRP jest jej integralnym elementem, jako jedno z realizowanych zadań, stwierdzić można, iż jest ona również cechą programu.

5. REALIZATORZY, SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Przypisane Urzędowi funkcje niejako narzucają obsługę administracyjno-biurową oraz organizacyjną realizacji ujętych w programie zadań. Dlatego też wdrażanie Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości oparte będzie przede wszystkim na komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego, bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację poszczególnych projektów. W celu zwiększenia sprawności realizacji projektów znaczącą rolę odegrają współrealizatorzy i partnerzy tj. organizacje gospodarcze zrzeszające przedsiębiorców oraz okołobiznesowe organizacje pozarządowe, które będą jednocześnie konsultantami na etapie planowania, realizacji, monitorowania i oceny poszczególnych projektów. Za koordynację Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości odpowiedzialny będzie Prezydent Miasta Ostrołęki.

Proces realizacji zadań zostaje podporządkowany poniższym zasadom:

- każdy projekt zostanie przypisany konkretnej komórce organizacyjnej UM, gdzie kierujący jej pracą jest jednocześnie odpowiedzialny za realizację zadania,
- w celu zapewnienia osiągnięcia efektu końcowego zgodnego z założeniami programu i oczekiwaniami, każde działanie zostanie poprzedzone fazą przygotowawczą określającą sposób realizacji (np. w przypadku opracowywania projektów, folderu, poradnika, konspektu itp.)
- w miarę potrzeb podczas prac przygotowawczych dokonywane będą konsultacje z wyspecjalizowanymi jednostkami zewnętrznymi, przeprowadzane analizy porównawcze itp.,
- przy opracowywaniu poszczególnych projektów oraz ich wdrażaniu zachowana zostanie zasada ich uspołeczniania (konsultacje społeczne)

- przestrzegana będzie zasada informowania lokalnej społeczności za pośrednictwem środków masowego przekazu i stron internetowych miasta o realizacji projektów.

LPRP monitorowany będzie na bieżąco, natomiast całościowa ocena realizacji zadań dokonywana będzie corocznie. Zakłada się, iż do dokonania oceny efektów realizacji i wdrażania programu niezbędne będzie przeprowadzenie konsultacji bądź badania opinii społecznej.

6. BUDŻET

Do realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości, ze względu na specyfikę przedstawionych projektów, niezbędny jest wkład organizacyjny, kadrowy oraz finansowy, który pozwoli na zrealizowanie konkretnych inwestycji czy też usług opisanych w programie. Dzięki zaangażowaniu tych zasobów otrzymamy produkty materialne i niematerialne, zgodnie z założeniami przedstawionymi w programie. Obciążenia związane z realizacją projektów spoczywają na jego głównym realizatorze, jakim jest Miasto Ostrołęka. Zakładany okres realizacji działań LPRP obejmując lata 2006 – 2010 zbiega się w części z okresem wsparcia Unii Europejskiej dla Polski, stąd też istnieje potencjalna możliwość pozyskania pozabudżetowych środków finansowych na poszczególne projekty programu. Dlatego też definiując cele, priorytety i projekty, należy jednocześnie dokonać analizy własnych zasobów jak i określenia innych źródeł finansowania.

Działania podejmowane w roku 2006 skupiać się będą głównie na pogłębionych analizach wykonawczych, poprawy pracy Urzędu Miasta, przedsięwzięć beznakładowych, w szczególności w zakresie praktyki obsługi inwestorów, przedsiębiorców i rozpoczynających działalność.

Zakłada się, iż niektóre z przedstawionych projektów bądź też ich elementy, zostaną zrealizowane bez ponoszenia nakładów finansowych. Natomiast zadania wymagające finansowania realizowane będą w oparciu o budżet miasta, środki UE, dotacje, pożyczki, kredyty itp. Zasoby niematerialne, których zaangażowania wymaga program, to personel, który zajmować się będzie przygotowaniem i realizacją poszczególnych projektów, który stanowić będą głównie pracownicy Urzędu Miejskiego.

7. ZAŁĄCZNIKI:

Tabela Nr 1. Struktura ludności miasta Ostrołęki wg grup wieku w latach 2000-2004.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
Ludność (stan w dniu 31 XII)	55818	55659	54207	54194	54129
Ludność w wieku :					
Przedprodukcyjnym	15455	14555	13467	12853	12256
w %	27,7	26,1	24,8	23,7	22,6
w tym w wieku :					
0 – 2 lat	1690	1643	1623	1577	1592
3 – 6	2621	2435	2307	2235	2157
7 – 12	5284	4955	4471	4187	3959
13 – 15	3317	3150	2750	2725	2522
16 – 17 lat	2543	2372	2316	2129	2026
Produkcyjnym	35377	35949	35269	35736	36160
w %	63,4	64,6	65,1	65,9	66,8
w tym w wieku mobilnym (18-44 lata)	22971	23906	22787	22780	22704
w %	41,2	43,0	42,0	42,0	41,9
Poprodukcyjnym	4986	5155	5471	5605	5713
Poprodukcyjnym na 100 osób w wieku 0-17 lat	32,2	35,4	40,6	43,6	46,6
Małżeństwa	321	307	337	312	319
Urodzenia żywe	568	522	553	524	534
Zgony ogółem	316	345	340	356	353
Przyrost naturalny	252	177	213	168	181
Napływ	630	524	638	656	530
Odpływ	582	667	769	926	915
Saldo migracji	48	-143	-131	-270	-385
Na 1000 ludności:					
małżeństwa	5,8	5,5	6,2	5,8	5,9
urodzenia żywe	10,2	9,4	10,2	9,7	9,8
zgony ogółem	5,7	6,2	6,3	6,6	6,5
przyrost naturalnym	4,5	3,2	3,9	3,1	3,3
saldo migracji	0,9	-2,6	-2,4	-4,9	-7,1

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabela 2. Jednostki zarejestrowane w systemie REGON w latach 2000-2004

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
m. Ostrołęka ogółem	5342	5698	5965	5920	5869
Sektor publiczny	100	91	125	139	139
- jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	59	65	98	112	116
- przedsiębiorstwa państwowe	6	5	5	5	2
- spółki prawa handlowego	14	14	13	13	14
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0
- gospodarstwa pomocnicze	3	2	2	2	2

Sektor prywatny	5242	5607	5840	5781	5730
- osoby fizyczne	4244	4588	4785	4715	4661
- spółki prawa handlowego	227	236	274	280	288
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego	24	25	27	28	27
- spółdzielnie	98	96	96	96	95
- fundacje	2	2	1	2	3
- stowarzyszenia i organizacje społeczne	103	114	115	119	126
Wg sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)					
A/ rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	19	23	29	40	43
B/ rybołówstwo i rybactwo	0	0	0	0	0
C/ górnictwo i kopalnictwo	2	3	3	3	3
D/ przetwórstwo przemysłowe	344	387	384	380	377
E/ Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	3	3	3	3	4
F/ budownictwo	618	630	625	589	576
G/ handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego	1923	1992	2058	2043	2007
H/ hotele i restauracje	131	167	180	180	184
I/ transport, gospodarka magazynowa i łączność	569	600	642	623	618
J/ pośrednictwo finansowe	205	267	307	300	302
K/ obsługa nieruchomości, wynajem nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	735	794	842	826	805
L/ administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	28	29	24	23	24
M/ edukacja	96	98	124	154	165
N/ ochrona zdrowia i opieka społeczna	322	338	357	359	359
O/ pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	344	367	387	397	402
P/ gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0	0
Q/ organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabela Nr 3. Dynamika zmian w handlu i usługach

Lp.	Branża	2002	2003	2004	2005	Dynamika % 6:5	Dynamika % 6:3
1	2	3	4	5	6	7	8
1	handel okrężny	931	903	861	823	95,6	88,4
2	handel stały	1092	1060	1011	994	98,3	91,0
3	usługi	2422	2400	2376	2406	101,3	99,3
4	produkcja	128	127	129	126	97,7	98,4
5	gastronomia	168	173	169	169	100,0	100,6
OGÓŁEM		4741	4663	4546	4518	99,3	95,3

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela Nr 4. Usługi i działalność produkcyjna w Ostrołęce

LP.	Rodzaj działalności	2002		2003		2004		2005	
		wpisy	Wykreślenia	wpisy	wykreślenia	wpisy	wykreślenia	wpisy	wykreślenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Produkcja	16	11	12	13	16	14	14	17
2	Usługi handlowe i gastronomiczne:								
2.1	-handel okrężny	84	105	63	91	64	106	79	117
2.2	-handel stacjonarny	117	152	113	145	80	129	135	152
2.3	-gastronomia	17	28	22	17	9	13	28	28
2.4	Usługi ogółem	237	259	256	334	258	337	331	348
W tym usługi:									
a	budowlane	39	54	30	49	38	52	56	55
b	transportowe	59	55	77	58	56	59	35	50
c	mechanika pojazdowa	15	9	8	8	10	11	8	12
d	naprawa sprzętu AGD	1	2	2	2	3	1	3	7
e	naprawa sprzętu RTV	3	1	2	1	5	3	2	2
f	fryzjerskie	5	5	4	4	9	6	7	6
g	krawieckie	1	3	4	3	7	2	5	1
h	szewskie	1	0	1	0	1	0	2	0
i	inne	113	130	128	209	129	203	213	215
	OGÓŁEM	522	555	522	600	482	599	634	662

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5. Handel – sklepy i targowiska

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
Sklepy ogółem	1079	1059	1028	1002	
- pracujący w sklepach	2107	2020	2024	1965	
sklepy w sektorze prywatnym	1073	1056	1026	1001	
- pracujący w sklepach	2089	2010	2017	1962	
Stacje paliw obiekty	10	11	11	11	
- pracownicy	54	63	67	67	
Targowiska stałe ogółem	3	3	3	3	3
- powierzchnia w m2	40000	40000	40000	40000	40000
- stałe punkty sprzedaży detalicznej ogółem	360	380	380	380	380
- stałe punkty sprzedaży detalicznej na targowiskach czynnych codziennie	360	360	360	360	360
Targowiska sezonowe ogółem	0	0	0	1	1
Roczne wpływy z opłaty targowej na targowiskach stałych i sezonowych ogółem w tys. zł	860,8	861,0	924,0	905,3	877,0

W/g Banku Danych Regionalnych GUS

Tabela Nr 6. Pracujący poza rolnictwem indywidualnym - dane regionalne.

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004
Województwo	2309792	2044183	1976896	1251886
sektor publiczny			508865	508613
sektor prywatny			1468031	743273
usługi rynkowe	561830	557076	551425	582968

Załącznik do uchwały Nr 512/LVIII/2006 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 29 czerwca 2006r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Ostrołęki na lata 2006-2010”

usługi nierynkowe	339095	335489	313813	317601
Podregion ostrołęcko-siedlecki				98968
sektor publiczny				51636
sektor prywatny				47332
usługi rynkowe				26075
usługi nierynkowe				37835
powiat ostrołęcki				5286
sektor publiczny				2910
sektor prywatny				2376
usługi rynkowe				1368
usługi nierynkowe				2214
m. Ostrołęka	15893	16195	15217	14293
sektor publiczny	8099	8751	7847	7613
sektor prywatny	7794	7444	7370	6888
usługi rynkowe	4508	4242	4452	3930
usługi nierynkowe	4576	5253	4507	4650

GUS Bank Danych Regionalnych GUS

Tabela Nr 8. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia w latach 2000 - 2005

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	I półrocze 2005
Polska	2702576	3115056	3216958	3175674	2999601	2827355
wyższe	69380	100463	126640	140242	149416	137411
policealne, średnie zawodowe	561902	666019	683593	673626	655806	624688
średnie ogólnokształcące	168738	192095	199000	206073	209396	212992
zasadnicze zawodowe		1142462	1163611	1127421	1014420	929607
gimnazjalne i poniżej		1014017	1044114	1028312	970563	922657
Mazowieckie	289872	346118	368856	363554	352946	341316
wyższe	8149	12542	16584	18522	19841	19015
policealne, średnie zawodowe	62064	76560	82385	81325	79783	78248
średnie ogólnokształcące	17386	21436	23423	23735	24686	25655
zasadnicze zawodowe		123948	128069	124478	115608	109049
gimnazjalne i poniżej		111632	118395	115494	113028	109349
Powiat ziemski	7607	8491	8732	8785	8431	8204
wyższe	87	115	145	216	270	277
policealne, średnie zawodowe	1480	1727	1800	1827	1807	1862
średnie ogólnokształcące	230	274	327	396	414	463
zasadnicze zawodowe		3564	3617	3511	3244	3044
gimnazjalne i poniżej		2811	2843	2835	2696	2558
m. Ostrołęka	5134	5803	6150	6198	5876	5765
wyższe	194	248	299	336	406	444
policealne, średnie zawodowe	1495	1751	1930	1871	1729	1708
średnie ogólnokształcące	293	359	432	472	461	541
zasadnicze zawodowe	1888	2084	2083	2089	1940	1767
gimnazjalne i poniżej	1264	1361	1406	1430	1340	1305

Strona WUP i Bank Danych Regionalnych GUS

Szkoły gimnazjalne i poniżej – podstawowe i niepełne podstawowe

Tabela Nr 9. Infrastruktura techniczna

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
WODOCIĄGI					
Długość sieci wodociągowej [km]	117,6	117,6	118,6	132,9	139,3
Połączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	3113	3195	3921	4214	4455
Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej	48344	48273	50087	50125	50289
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej [%]	86,6	86,7	92,4	92,5	92,9
KANALIZACJA					
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	105,9	106,0	108	112,7	112,9
Połączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	2539	2650	3793	4211	4298
Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej	45975	45910	48515	48544	48590
Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej [%]	82,4	82,5	89,5	89,6	89,8
SIEĆ GAZOWA					
długość czynnej sieci rozdzielczej (w km)	97,40	113,33	110,54	104,40	104,80
czynne połączenia do budynków mieszkalnych	2327	2515	2572	2627	2676
odbiorcy gazu (gospod. domowe)	13680	13800	14344	14446	14600

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabela Nr 10. Szkolnictwo wyższe

Wyszczególnienie	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
Zespół Kolegiów Nauczycielskich	213	202	410	572	624 w tym wieczorowe	554
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej	786	949	1258	1352	1480	1857
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania	350	Brak danych – nie funkcjonuje				
Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego	142	116	100	183	543	445
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna	-	-	-	186	512	823

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z w/w jednostek.

Tabela Nr 11. Baza noclegowa Ostrołęki w latach 2000-2004

Baza noclegowa w latach	Liczba obiektów ogółem	Miejsca noclegowe		Korzystający z noclegów (osoby)		Liczba udzielonych noclegów (nocleg)	
		Ogółem	Obiekty całoroczne	Ogółem	Turyści zagraniczni	Ogółem	Turyści zagraniczni
2000	4	208	208	15157	2219	32399	6453
2001	4	195	195	14013	1683	22518	2351
2002	4	195	195	12599	1376	22272	2426
2003	5	363	195	13612	1468	23390	2589
2004	5	363	195	14352	1353	25580	2045

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Tabela Nr 12. Analiza SWOT

MOCNE STRONY
<p>Funkcje miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - centrum administracyjne obsługujące obszar subregionu ostrołęckiego - centrum usługowe dla regionu Kurpiowskiego - jako stolica Kurpiowszczyzny, Ostrołęka posiada potencjał i zasoby gwarantujące rolę jednego z ośrodków około warszawskich
<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - tendencje i ambicje młodych ludzi do podnoszenia kwalifikacji zawodowych - korzystna struktura ludności według zdolności do pracy – aż 66,8% stanowią osoby w wieku produkcyjnym, natomiast 22,6% w wieku przedprodukcyjnym - utrzymujący się na wysokim 42% poziomie udział grupy osób w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata) - duże zasoby siły roboczej - prorozwojowe nastawienie mieszkańców miasta – akceptacja społeczna dla działań w zakresie pozyskania dużych inwestorów, rozwoju gospodarczego oraz szerokiej promocji miasta powiązanej z promocją regionu kurpiowskiego - dobrze rozwinięta i równomiernie rozłożona sieć szkół ponadgimnazjalnych - istniejący system wspierania tworzenia nowych miejsc pracy - aktywność organizacji gospodarczych i pozarządowych
<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> - stały rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w tym również w zakresie drogownictwa - udział w systemie gospodarczym gałęzi przemysłowych jak: energetyczna, papiernicza, rolno-spożywcza, budowlana, których przedstawiciele stanowią jedno z największych zakładów produkcyjnych w regionie - dostępność producentów „zdrowej żywności” - dobrze rozwinięta sieć handlu i usług
<p>Potencjał turystyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrębność kulturowa regionu kurpiowszczyzny - bezpośrednie sąsiedztwo terenów atrakcyjnych pod względem turystyki weekendowej dla mieszkańców Warszawy - położenie miasta na szlaku turystycznym na Pojezierze Mazurskie i Pojezierze Augustowskie, w tym szlaku wodnym - atrakcyjne tereny nadrzeczne o dużym potencjale rozwoju
SŁABE STRONY
<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokie bezrobocie wśród ludzi młodych - nieadekwatne do oczekiwań pracodawców wykształcenie siły roboczej - niski poziom zamożności mieszkańców - rosnący wskaźnik obciążenia najstarszą grupą mieszkańców grupy najmłodszej – starzenie się ludności - malejący napływ ludności ze wsi do miasta i migracja z miasta wykształconych młodych ludzi
<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczony zakres funkcjonowania transportu kolejowego (likwidacja wielu połączeń kolejowych) - niedomagania infrastruktury drogowej (zła jakość nawierzchni dróg, brak tras obwodowych, niedostateczna funkcjonalność wewnętrznego układu komunikacyjnego) - brak wystarczających dogodnych powiązań drogowych i kolejowych szczególnie z Metropolią Warszawską i ościennymi ośrodkami regionalnymi (Olsztynem i Białymstokiem), a także z innymi ośrodkami subregionalnymi - brak kompleksowo przygotowanych terenów inwestycyjnych stanowiących atrakcyjną ofertę dla potencjalnych inwestorów

<p>Potencjał turystyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> - zły stan techniczny ogólnie dostępnych obiektów sportowych - niedostateczne przygotowanie terenów rekreacyjnych dających możliwość aktywnego wypoczynku - niedostateczne wykorzystanie istniejącego potencjału rzeki i terenów nadrzecznych - brak atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu głównie dla ludzi młodych - duża uciążliwość zapachowa - peryferyjne względem atrakcyjnych terenów kurpiowszczyzny położenie miasta
SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - aktywne wykorzystywanie zewnętrznych środków finansowych m.in. w ramach programów i funduszy unijnych - możliwość włączenia Ostrołęki w układ projektowanej trasy Via Baltica - realizacja prac modernizacyjnych na drodze krajowej nr 61 - utworzenie nowych produktów i ofert turystycznych w ramach współpracy ponadregionalnej jak projekt „Pisa – Narew”, „Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza” - przeznaczenie terenów inwestycyjnych pod obiekty turystyczne - zwiększająca się otwartość społeczna na zmiany i nowe możliwości zarobkowania - zwiększające się zainteresowanie kontynuacją nauki na poziomie wyższym oraz nauką języków obcych - poprawa współpracy instytucji i organizacji około biznesowych i społecznych z władzami samorządowymi
ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych uruchomieniem działalności gospodarczej na terenie miasta - brak wzrostu zatrudnienia w istniejących jednostkach gospodarczych - oddalenie od głównych międzynarodowych ciągów komunikacyjnych - ubożenie społeczeństwa - brak szybkich i wygodnych połączeń z Warszawą, Olsztynem i Białymstokiem - brak zaangażowania gmin ościennych w dialog w zakresie działań wspólnych.

Opracowanie własne.

Tabela Nr 13. Harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Przedsiębiorczości (priorytety, projekty).

Nazwa priorytetu	Nazwa projektu	Harmonogram realizacji
1. Zapewnienie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej	1.1. Uzbrojenie terenu pod działalność parku przemysłowego.	2006-2008
	1.2. Utworzenie parku przemysłowego.	2008-2010
	1.3. Utworzenie, wspólnie z gminami ościennymi, Punktu Obsługi Inwestora i Promocji Przedsiębiorczości (POIiPP).	2007-2008
	1.4. Budowa hali targowej.	2007-2010
	1.5. Usprawnienie prac planistycznych w zakresie opracowania zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem terenów przeznaczonych pod inwestycje oraz infrastrukturę turystyczną.	2006-2007
	2.1. Określenie zasad współpracy między władzami miasta a środowiskiem gospodarczym.	2006-2007
	2.2. Konsultowanie decyzji i uchwał ważnych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości podejmowanych przez Prezydenta i Radę Miejską z organizacjami gospodarczymi i instytucjami otoczenia biznesu.	Praca ciągła

2. Stworzenie systemu wsparcia organizacyjnego i merytorycznego dla MŚP.	2.3. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień w podatkach od nieruchomości, oraz zasad dotyczących zamówień publicznych w zakresie możliwości zastosowania dla mikroprzedsiębiorstwa.	2006
	2.4. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej promującej wśród mieszkańców uchwały RM, określające możliwości i warunki skorzystania z ulg i zwolnień dla prowadzących działalność gospodarczą oraz osób bezrobotnych chcących rozpocząć działalność.	Praca ciągła
	2.5. Realizowanie działalności informacyjnej zorientowanej na środowisko MŚP odnoszącej się m.in. do istniejących narzędzi finansowych, poręczeń kredytowych, organizacyjnych itp. oraz wspieranie innowacyjności firm.	Praca ciągła
	2.6. Opracowanie poradnika dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą.	2006-2007 aktualizacja po roku
	2.7. Udział Miasta w projekcie Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. - pn.: „Utworzenie i wdrożenie sieci współpracy w Województwie Mazowieckim w zakresie innowacji poprzez transfer wiedzy i technologii z nauki do przedsiębiorstw”	2006 - 2007
	2.8. Udział miasta wspólnie z organizacjami gospodarczymi, okołobiznesowymi i innymi jednostkami w projektach międzynarodowych.	Praca ciągła
3. Promocja przedsiębiorczości we współpracy z sąsiednimi gminami oraz instytucjami otoczenia biznesu.	3.1. Opracowanie i wydrukowanie broszur zawierających elementy promocji turystyki, inwestycji, gospodarki, środowiska MŚP z wykorzystaniem papieru ekologicznego jako elementu wyróżniającego miasto i subregion.	2007-2008
	3.2. Inicjowanie oraz współorganizowanie konkursów, plebiscytów itp. promujących lokalną gospodarkę i lokalne produkty.	Raz w roku
	3.3. Edukacja młodzieży ostatnich klas szkół gimnazjalnych w zakresie przedsiębiorczości.	Praca ciągła
	3.4. Utworzenie systemu współpracy z uczelniami na zasadzie sponsorowania prac badawczych mających na celu rozpoznanie potrzeb, możliwości i oczekiwań MŚP.	2006/2007 Praca ciągła
	3.5. Podpisanie porozumienia międzygminnego celem opracowania oferty inwestycyjnej dotyczącej terenów wspólnych dla Ostrołki i gmin ościennych przeznaczonych i przygotowanych pod inwestycje, w tym inwestycje w infrastrukturę turystyczną.	2006/2007
	3.6. Promocja lokalnych firm, produktów o ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów z miastami partnerskimi.	Praca ciągła
	3.7. Strategia Promocji Miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie koncepcji i struktury Strategii Promocji. • Opracowanie Strategii Promocji uwzględniającej sektory i branże wymagające szczególnego wsparcia. 	2006-2007
	3.8. Aktualizacja strony internetowej Miasta z uwzględnieniem potrzeby rozbudowy stron poświęconym lokalnemu biznesowi.	2007

4. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych	4.1. Przeprowadzenie wśród lokalnych MŚP kampanii informacyjnej o możliwościach, sposobach i zasadach korzystania z funduszy Poręczeń Kredytowych, gdzie miasto posiada swoje udziały.	Praca ciągła
	4.2. Wykorzystanie do realizacji funkcji ośrodka informacyjno-doradczego dla obsługi lokalnych MSP wyspecjalizowanego w doradztwie biznesowym (poręczenia kredytowe, fundusze i programy unijne, promocja eksportu i inne formy pomocy) usług świadczonych w ramach Krajowego Systemu Usług przez ARR (spółki prawa handlowego z większościami udziałem Miasta).	2007-2008
	4.3. Organizacja szkoleń dla przedsiębiorców w zakresie możliwości pozyskania środków UE na realizację projektów inwestycyjnych oraz marketingu i negocjacji w eksporcie.	Według potrzeb (przynajmniej dwa szkolenia w roku)

Źródło: Opracowanie własne.